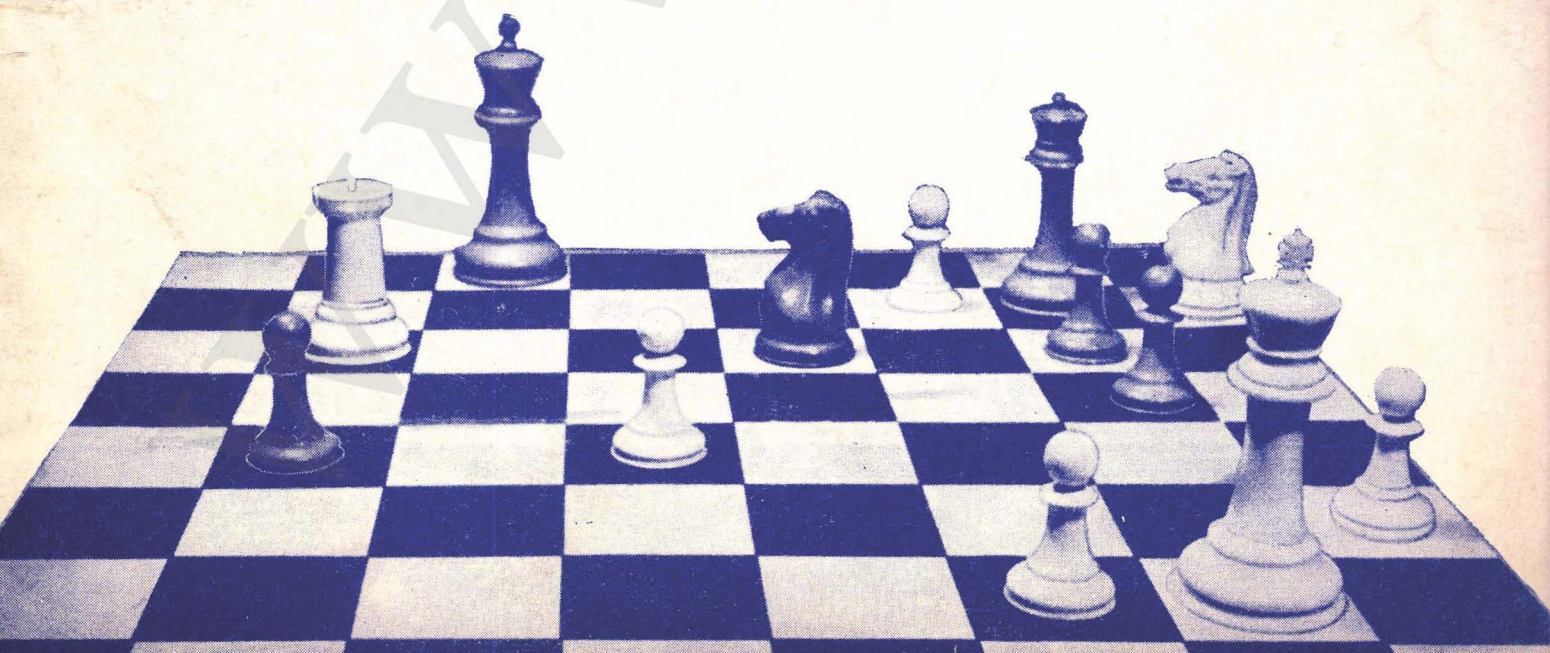

Tov. Răuta

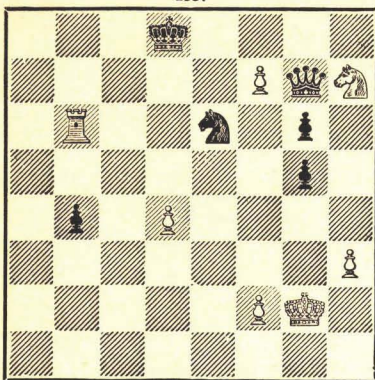
1 1964

Revista *de* **SAH**

*Campionatul masculin de șah
al R.P.R., 1963*

F. Nieszl
Pr. IV, „Revista de Șah”
1957

Remiză

Pentru a ajunge la remiză în poziția de față, albul trebuie să se dispenseze de tot materialul de prisos... 1.f8d+ C:f8 2.C:f8 D:f8 3.Tb5+ Re7 4.T:b4 Da8+ 5.d5! D:d5+ 6.Rg1 Rf6 7.Tg4 remiză; sau 6...Df3 7.Tg4 D:h3 8.T:g5 Rf6 9.Tg3 remiză. Nu se poate ajunge la pozițiile de remiză decât jucând subtilă mutare 5.d5! De pildă, la încercarea 5.Rg1? Df3 6.Tb5 Rf6! Tb6+ Rf5 8.Tb5+ Rf4 9.Tb6 D:h3 negrul trebuie să câștige. De notat, de asemenea, că la încheierea soluției, dacă mutăm toată poziția cu o coloană mai la stînga, nu mai avem remiză, negrul putînd lua turnul cu șahul 8...Dh(1)3+.

Coperta: DAN GRIGORESCU

In prag de an nou 1
Campionatul masculin de șah al R.P.R. pe anul 1963 2

Partide

De la campionatul mondial de juniori 8
De la turneul zonal Enschede (Olanda) 10
De la turneul internațional feminin din Amsterdam 11

Activitatea șahistă în țară

Cupa celor 4 orașe 12
Florin Gheorghiu în mijlocul șahiștilor ploieșteni 12

Șah magazin

Eroi literari și jocul de șah (II): Bălcescu ... și prietenii săi 13

Șahul prin corespondență

Campionatul republican de șah ediția a IV-a 14
Categorii de clasificare sportivă pentru jucătorii de șah prin corespondență 14

Studii și probleme

Ultimile participări la concursurile internaționale ale Revistei de șah 15
Tabelul dezlegărilor pe trim. III/1963 16
Dezvoltarea temelor Grimshaw și Novotny Cop. III

Combinații, partide scurte

Cop. IV

Din toată lumea

TURNUL INTERNAȚIONAL DE LA MOSCOVA

Cu câteva zile înaintea începerii campionatului unional de șah, la Moscova s-a încheiat un mare turneu internațional la care au luat parte 16 maestri sovietici și străini. În formă sportivă de zile mari, fostul campion mondial Vasili Smislov s-a instalat chiar după primele runde în fruntea clasamentului, loc pe care nu l-a mai părăsit pînă la sfîrșit, cu tot asaltul îndrîjit pentru înfrîntare dat de alt fost campion mondial, marele maestru Mihail Tal. De altfel, duelul dintre acești doi mari maestri, talonați îndeaproape de Gligoric, a dat turneului, mai ales către încheierea lui, un caracter deosebit de pasionant.

Foarte bine au jucat la acest turneu maestrii sovietici Antoșin, Vladimirov și Liberzon. Primul dintre aceștia a îndeplinit norma de mare maestru internațional. După un început promițător, Paul Keres nu a mai jucat cu forța sa obișnuită, a pierdut puncte prețioase și a trebuit să se mulțumească cu un loc modest în prima jumătate a clasamentului. Nici marele maestru maghiar Laszlo Szabo nu s-a comportat la valoarea sa cunoscută, lăsîndu-se întrecut în mod neașteptat de jucători mai puțin experimentați.

Iată configurația clasamentului final: Smislov 11½, Tal 10½, Gligoric 10, Antoșin 9½, Vladimirov 9, Keres, Liberzon 8½, Szabo, Simagin 8, Matanovici, Hort 7½, Pietzsch 6, Pidevski 5½, Jimenez 4½, Kujpers 3, Balcerowski 2½.

SURPRIZE ÎN CAMPIONATUL FEMININ DE ȘAH AL U.R.S.S.

Campionatul feminin de șah al U.R.S.S., încheiat luna trecută la Baku, a avut o desfășurare mult mai pasionantă decît în anii trecuți. Înaintea ultimei runde, nu mai puțin de 6 jucătoare mai aveau încă șanse să câștige medalia de aur și titlul de campioană. O serie de jucătoare tinere, unele chiar debutante în finală, au dat o replică neașteptată de dîră celor consacrate, răsturnînd toate pronosticurile.

Revelația turneului o constituie însă tînăra jucătoare estoniană M. Rannik, muncitoare într-o fabrică de filatură, clasată pe primul loc, la egalitate cu experimentata T. Zatulovskaia, după ce condusese multă vreme în clasament. În acest fel, problema titlului nu a fost rezolvată și nici aceea a locului III care dă dreptul de a participa la viitorul turneu al candidatelor (se știe că finala campionatului feminin al U.R.S.S. ține loc și de turneu zonal pentru șahiștele sovietice).

Clasamentul final are următoarea înfățișare: M. Rannik, T. Zatulovskaia 14 puncte, V. Kozlovskaia, A. Kușnir 13, K. Skeghina, A. Ceaikovskaia 12½, L. Volpert 12, L. Șadur 10, L. Belavenet 9½, F. Dimitrieva, R. Kazmina 9, V. Borisenko, O. Ignatieva, E. Kakabadze, S. Rootare 8½, K. Zvorikina 8, L. Kantorovici 7, E. Bikova 6, L. Postnikova 5 și S. Ivanova 2½.

Pentru desemnarea campioanei, ca și a celei de a 3-a jucătoare ce va participa la turneul candidatelor se vor organiza meciuri de baraj.

S-A ÎNCHEIAT ȘI AL DOILEA TURNUL ZONAL FEMININ EUROPEAN

Configurația viitorului turneu al candidatelor la titlul mondial de șah a început să ia forme precise. După turneul din Lodz, încheiat cu victoria Margaretei Teodorescu, în luna decembrie au luat sfîrșit și celelalte două zonele europene: campionatul feminin al U.R.S.S. și turneul de la Bad Neuenahr (R.F. Germană), la care au participat jucătoare din Iugoslavia, R. F. Germană, Olanda, Anglia, R.P. Bulgaria R.P. Ungară și Spania.

Desigur, maestrele iugoslave porneau de la început ca principale favorite ale turneului. Totuși, după primele runde jucătoarea vestgermană Rinder, ca și olandeza Heemskerk, se arătau ca pretendente serioase la unul din locurile care asigură calificarea, în timp ce campiona iugoslaviei, maestra in-

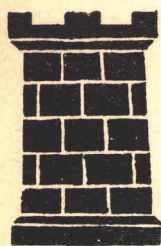
ternațională Lazarevici, se menținea la jumătatea clasamentului. Această situație s-a prelungit pînă înaintea penultimei runde, cînd Heemskerk pierde un punct prețios iar Rinder se lasă ajunsă din urmă de Lazarevici. În acest moment, experiența își spune cuvîntul și jucătoarea iugoslavă reușește să se situeze pe locul al 3-lea. Lupta pentru primele două locuri se încheie, practic, cu mult înaintea, în favoarea celorlalte jucătoare iugoslave. Clasament final: Nedelkovići 11½ puncte, Iovanovici 11, Lazarevici 9½, Ivanova 8½, Rinder 7½, Brews, Heemskerk, Bilek 6, Ferer 5, Brandler 4½, Sanaks, Akst, Ase-nova 4. Vrecken 3½.

ALEXANDRA NICOLAU ÎNVINGĂTOARE ÎN OLANDA

La scurt timp după încheierea campionatului mondial feminin pe echipe, federația de șah olandeză a organizat un scurt turneu la care au participat 8 jucătoare din 6 țări. Confirmînd forma sa bună din ultimile

	1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nicolau . .	●	½	½	1	½	1	1	1 5½
2 Iovanovici .	½	●	1	0	1	1	1	1 5½
3 Konarkowska	½	0	●	1	½	½	1	1 4½
4 Gresser . .	0	1	0	●	1	½	½	1 4
5 Heemskerk .	½	0	½	0	●	½	½	1 3
6 Bruinenberg	0	0	½	½	½	●	0	1 2½
7 Ivanova . .	0	0	0	½	½	1	●	½ 2½
8 de Klerk . .	0	0	0	0	0	0	½	● 1

luni, Alexandra Nicolau a obținut un frumos succes, clasîndu-se pe primul loc, fără să fi suferit vreo înfrîngere. Principala sa adversă, maestra iugoslavă Iovanovici, a realizat același număr de puncte, dar cu un Sonneborn mai slab. Rezultatele complete ale turneului se pot urmări în diagrama alăturată.

Revista de ȘAH

Proletari din toate țările, uniți-vă!

O R G A N
AL FEDERAȚIEI ROMÎNE
D E Ș A H

Adresa: Căsuța poștală Nr. 21 — București I — Tel.: 12.41.70

Anul XIII — Nr. 1 — 1964

În prag de an nou

O tradiție, a cărei utilitate este de mult dovedită, ne permite ca la fiecare început de an să aruncăm o privire în urmă, să facem un scurt bilanț al muncii noastre, pentru ca astfel să desprindem mai bine perspectivele viitorului.

Asemenea tuturor celorlalte discipline sportive, a căror practicare este asigurată în patria noastră de condiții materiale din în ce mai bune, jocul de șah a cunoscut succese deosebite, încununate de victoria strălucită a tinerului maestru internațional Florin Gheorghiu în întrecerea cu cei mai buni șahiști juniori ai lumii. Este pentru a doua oară când un titlu mondial de șah revine patriei noastre, mărturie a talentului și pregătirii temeinice a șahiștilor romîni.

Unul din semnele cele mai evidente ale dezvoltării unei discipline sportive este, desigur, creșterea bazei sale de mase. Din acest punct de vedere, șahul a înregistrat progrese considerabile, alte mii de oameni ai muncii fiind atrași în practicarea jocului. Grăitoare sînt în acest sens cifrele care exprimă participarea iubitorilor șahului la marile competiții șahiste organizate în anul care s-a încheiat. Așa, de exemplu, numai la Spartachiada de iarnă a tineretului, ca să nu mai vorbim de alte concursuri ocazionale, au luat startul 501 258 jucători, dintre care 111 473 femei. La campionatele republicane, individuale și pe echipe, numărul celor care au dat lupta pentru titlul de cel mai bun șahist al țării se ridică la 12 692 jucători și jucătoare. Deosebit de îmbucurător este revirimentul produs în mișcarea șahistă printre școlari și tineret. În multe orașe ale țării s-au organizat concursuri pentru elevi și eleve care au întrunit aproape 20 000 participanți. Aceste concursuri au permis să se descopere numeroase elemente tinere talentate, capabile să urce repede treptele măiestriei șahiste. În regiunile București și Ploiești, ca și în câteva altele, s-au organizat campionate regionale pentru juniori, dovedindu-se astfel faptul că acolo unde este inițiativă, tineretul răspunde cu interes chemării la întrecerea pe tabla cu pătrate albe și negre.

Întrecerile finale ale celor mai buni șahiști și șahiste din țară, în cadrul campionatelor republicane, au arătat și o creștere suficient de clară a forței de joc a jucătorilor noștri frunțași. Aceasta se oglindește și în câteva din rezultatele confruntărilor internaționale ale anului 1963. Victoria în întîlnirea revanșă cu puternica reprezentativă a R.P. Ungare, ca și egalitatea în meciul cu șahistele iugoslave, clasate pe locul II la ultimul campionat mondial pe echipe feminine, vorbesc de la sine. Meritoriu este și locul IV pe care s-au situat șahistele noastre la acest campionat, deși, trebuie să o spunem răspicat, eram îndreptățiți să ne așteptăm la o comportare mai bună. Mai semnificativ este succesul Margaretei Teodorescu în zonalul feminin disputat în Polonia.

Din păcate însă, a trebuit să privim cu amărăciune comportarea unora dintre maeștrii care ne-au reprezentat țara în turneele internaționale din acest an. Jucînd fără suficientă convingere, sub forța lor de joc obișnuită, Th. Ghițescu, M. Pavlov și A. Günsberger au obținut rezultate mediocre.

Desigur, principala cauză a acestor rezultate constă în pregătirea insuficient de perseverentă a șahiștilor noștri în perioadele precompetiționale, ceea ce are ca urmare înconstanța formei sportive, la fel de importantă în șah ca și în alte discipline. De altfel, trebuie să recunoaștem că în secțiile de șah ale cluburilor și asociațiilor sportive nu se acordă încă toată atenția studiului și antrenamentelor organizate ale șahiștilor. Din această cauză, ritmul în care progresează șahiștii noștri, în special cei tineri, nu corespunde întru totul condițiilor de care se bucură cultura fizică și sportul în patria noastră.

Ca și în anii trecuți, în câteva orașe ale țării s-au organizat campionate individuale, la care au luat parte cei mai buni jucători din localitățile respective. Sînt concursuri care trezesc din ce în ce mai mult interes și care oferă bune posibilități de continuare a activității competiționale și în afara diferitelor etape ale campionatelor republicane. Totuși, sînt prea puține orașele în care se manifestă astfel de preocupări, comisiile locale de șah neglijînd acest mijloc atît de eficace pentru atragerea tineretului în întrecerile șahiste. Nu pot fi considerate multumitoare nici preocupările pentru organizarea campionatelor interne ale secțiilor de șah din cluburile și asociațiile sportive, deși în Hotărîrea Conferinței U.C.F.S. pe țară din 1962 s-a atras în mod deosebit atenția asupra importanței acestor întreceri. Mase mari de șahiști sînt astfel lipsiți de posibilitatea de a juca în mod organizat, în ambianță de concurs, ceea ce ar duce la creșterea seriozității cu care se practică jocul și la întărirea grijii pentru pregătire. Una din cauzele acestei stări de lucruri, în afară de lipsa de inițiativă a celor care se ocupă cu organizarea vieții șahiste în asociațiile sportive, este numărul mic de instructori voluntari de care dispune mișcarea noastră șahistă. Cu toate că s-a mai vorbit despre sprijinul eficace pe care l-ar putea aduce instructorii voluntari lărgirii bazei de mase a jocului de șah, ca și pregătirii teoretice a jucătorilor de categorii inferioare, problema este încă departe de a-și fi găsit o rezolvare.

În noul an, șahiștii noștri au în față un program competițional deosebit de bogat, atît pe plan intern, cît și pe plan internațional. Este suficient să amintim faptul că 1964 este anul celei de a XVI-a Olimpiade de șah și al preliminarilor unei noi ediții a campionatului european pe echipe, competiții care oferă un bun prilej de confirmare a valorii șahului romînesc. Pentru întreaga mișcare sportivă din patria noastră însă, anul 1964 are o semnificație deosebită: este anul primei Spartachiade republicane, în care deși șahul nu figurează printre disciplinele sportive care se vor încheia cu o finală pe țară, poate și trebuie să fie inclus printre concursurile ce se vor desfășura în primele etape ale acestei întreceri ce se va încheia în zilele celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre.

Nu ne îndoim că, alături de ceilalți sportivi, șahiștii noștri vor răspunde cu cînte grijii părintești cu care sînt înconjuțați și se vor strădui să aducă sportului romînesc noi rezultate de prestigiu.

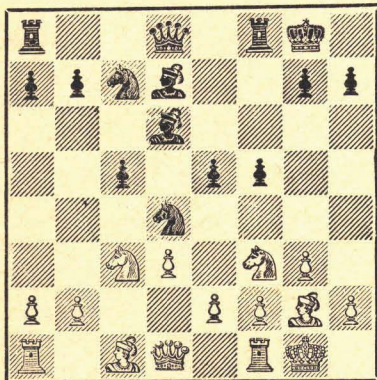
PARTIDE

1. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Nacu Alexandrescu

Intr-o variantă bine cunoscută a partidei engleze albul a ales o continuare mai slabă (7.Da4+, în loc de 7.f4!, 7.Db3! sau 7.Ch3). Rezultatul a fost că după o excursie de patru mutări (Dd1-a4-e4-a4-d1) s-a ajuns la poziția din diagramă, evident favorabilă negrului. În continuare, jucând energic, Alexandrescu a câștigat printr-un atac pe flancul regelui, încheiat cu o poantă elegantă.

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.g3 d5 4.c:d5 C:d5 5.Ng2 Cc7 6.d3 e5 7.Da4+ Nd7 8.De4 Cc6 9.Cf3 Nd6 10.0-0 f5 11.Da4 Cd4 12.Dd1 0-0 13.

C:d4 c:d4 14.Cb1 Nc6 15.N:c6 b:c6 16.Cd2 Cd5 17.Cc4 Nc7 18.Nd2 f4 19.Da4 Dd7 20. Na5 N:a5 21.D:a5 Tae8 22.Cd2 Tf6 23.Tac1 Th6 24.Cf3 e4 25.d:e4 T:e4 26.Tfd1 f:g3 27.h:g3 T:e2 28.T:d4 Tf6 29.Da6 T:b2 30. Da3 Te2 31.Ta4 Df5 32.Ta7 h6 33.Ta8+ Rh7 34.Rf1 Te3. Albul cedează.

2. APĂRAREA FRANCEZĂ

Pavlov Mititelu

O partidă cu multe momente interesante. Albul n-a jucat suficient de exact în deschidere (9.Na3! sau 11.Na3! Ca5 12.Nd3 h6 13.Ch4, vezi monografia lui Keres despre apărarea franceză) și negrul a preluat inițiativa pe flancul regelui. Sacrificiul de calitate 19...T:f6 a dus la ascuțirea extremă a luptei. În complicațiile care au urmat Pavlov s-a descurcat mai bine și, combinând apărarea cu manevre de simplificare, a înclinat balanța în favoarea sa.

1.c4 e6 2.d4 d5 3.Cc3 Nb4 4.e5 c5 5.a3 N:c3+ 6.b:c3 Dc7 7.Cf3 Nd7 8.a4 Cc6 9.Nc2 Cg7 10.0-0 b6 11.Te1 Ca5 12.Dd2 h6 13. Nd3 c4 14.Nf1 g5 15.h3 0-0-0 16.Ch2 Nc6 17.Ne2 Tdg8 18.Cg4 Tg6 19.Cf6 T:f6 20.e:f6 Cg8 21.f4 C:f6 22.Nf3 Ce1 23.N:e4 d:c4 24.f:g5 h:g5 25.D:g5 f5 26.Nf4 Df7 27.Ng3 Tg8 28.Df1 Rb7 29.Te3 Dd7 30.Nh2 N:a4 31.Tg3 T:g3 32.N:g3 N:c2 33.h4 Cc6 34.h5 c5 35.d:e5 Cd8 36.h6 e3 37.D:c4 Nd3 38.Dg8 f4 39.N:f4 e2 40.Dg7 D:g7 41.h:g7 Ne4 42.Rf2 b5 43.Te1 a5 44.T:e2 Ne6 45.Td2. Negrul cedează.

3. APĂRAREA SICILIANĂ

Günsberger Partos

S-a jucat o formă veche a variantei Opocensky (cu Cbd7 în loc de 0-0). Albul a jucat 10.a4 (în loc de 10.f3, ca în partida Smislov — Najdorf, Budapesta 1952 sau 10.f4, Keres — Szabó, Zürich 1953). În poziția din diagramă, negrul a încercat să ia conducerea jocului sacrificând calitatea prin 11...T:c3. În jocul de mijloc însă, Günsberger s-a apărat bine (19.c5!) și în cele

S. SAMARIAN

Theodor Ghițescu învin

Între 1—22 decembrie 1963 s-a desfășurat în Capitală cel de-al XVI-lea campionat republican. Concursul acesta care marchează punctul culminat al activității șahiste interne de fiecare dată unor întreceri foarte interesante și viu disputate, deoarece rezultatele sale influențează în bună măsură selecționarea echipei noastre reprezentative. Perspectiva Olimpiadei și a campionatului european pe echipe nu puteau să nu dea un puternic impuls ambiției sportive, ceea ce s-a tradus în fapt printr-o luptă strinsă, cu inevitabile greșeli dar și cu multe partide valoroase.

În absența lui Florin Gheorghiu, deținător al titlului de campion republican și proaspăt campion mondial la juniori — care n-a putut participa deoarece în ianuarie urma să-și apere șansele în turneul zonal de la Budapesta — calculele „hîrtiei” indicau, în lumina ultimelor rezultate, drept prezumtivi candidați la titlu pe Ciociltea, Ghițescu, Pavlov și eventual Günsberger. Ultimii trei prezentau semnul de întrebare al unor rezultate nesatisfăcătoare peste hotare, — motiv în plus însă pentru a-i determina să lupte pentru obținerea unei afirmări în campionat. Previzunile nu s-au adevărat decât în parte: Günsberger și Pavlov n-au luat parte niciun moment la lupta pentru titlu, manifestînd o vădită scădere de formă față de comportarea de anul trecut. În schimb celor doi maestri internaționali li s-au adăugat Radovici, în excelentă revenire și Stanciu, care cu jocul său combinativ îndrăzneț a stricat buna dispoziție a multor adversari, dar în schimb a câștigat pe merit simpatia spectatorilor.

Important de subliniat este că nu relativa reducere a timpului de gîndire (18 mutări pe oră în loc de 16), a jucat rolul decisiv, ci faptul că în prima etapă de joc au trebuit să fie efectuate 45 de mutări, ceea ce a lărgit în mod simțitor zona jocului de mijloc în care se decid partidele. Urmarea a fost că numărul partidelor întrerupte s-a micșorat simțitor, dar în același timp sub presiunea crizei de timp în primele runde mulți jucători au preferat să dea partidele remiză, decât să riște continuarea jocului sub presiunea ceasului.

Și acum, să revenim la desfășurarea evenimentelor.

Concursul s-a început, ca și anul trecut, sub semnul ofensivei „veteranilor” — Dr. Troianescu și G. Alexandrescu — care au realizat câte 3 puncte din primele 4 partide, luînd conducerea în clasament la egalitate cu Soos și Stanciu și la jumătate de punct înaintea lui Ghițescu și Radovici.

În cadrul acestor prime runde ale campionatului, pe care le putem considera cu o tatonare a terenului din partea majorității participanților, s-au înregistrat multe remize (în parte și din cauza noului ritm de joc) dar s-au jucat și o serie de partide interesante, unele de mare importanță pentru clasament. Astfel, chiar în prima rundă, sorții au pus față în față pe cei doi jucători care în continuare s-au dovedit a fi principalii concurenți la titlu: Ghițescu și Ciociltea. Partida a fost „tare” — rivalitatea dintre parteneri fiind bine cunoscută — și a avut o desfășurare dramatică. În deschidere, împotriva indienei vechi pe care

Theodor Ghițescu (stînga) înfruntînd în runda 1-a pe Victor Ciociltea

Campionatul R.P.R., 1963

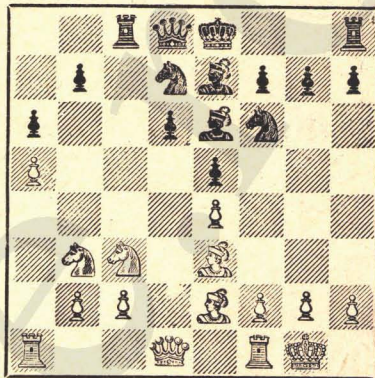
gător în turneul final

Ciociltea o joacă cu predilecție în partidele importante, Ghițescu a ales atacul Sämisch și după 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 c6 7.Dd2 e5 8.d5 c:d5 9.d5 s-a ajuns la o poziție bine cunoscută (vezi articolul privitor la indiana veche în turneul de la Los Angeles, R. de Șah Nr. 10/1963). Ciociltea a continuat cu 9...Cbd7!? evitând variantele foarte analizate (9...a6, 9...Ca6, 9...Ce8). Strategia negrului în deschidere n-a fost însă după aceea prea exactă: 10.Nd3 a6 11.Cge2 b5!? (Poate mai bine 11...Cc5, asemănător partidei Najdorf—Gligorici, din articolul citat) și cu câteva mutări energice Ghițescu a preluat inițiativa pe flancul damei: 12.b4 Cb6 13.a4 b:a4 14.0—0 Ce8 15.C:a4 C:a4 16.T:a4 obținând un avantaj pozițional evident pe care apoi l-a amplificat treptat, ajungându-se în cele din urmă la poziția puțin surprinzătoare pentru negru din diagrama 1.

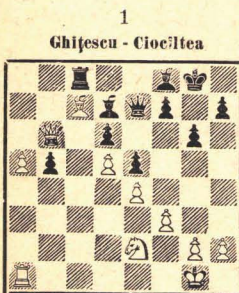
Înaintarea pionului „a” practic neputând fi oprită (apărarea liniei a 8-a duce la căderea pionului d6, în afară de faptul că după a5—a6—a7 și Nb8 turnul blocat de la a8 rămâne închis) Ciociltea s-a decis la un contraatac de ultimă oră, pe care Ghițescu a făcut greșea de a-l subestima. A urmat 27...f5 28.a6 f:e4 29.a7 (Era mai bine 29.f:e4 Ng4 30.a7 N:e2 31.Nb8 și albul câștigă destul de

din urmă, după ce a respins încercările de atac ale adversarului, a obținut contraatac decisiv.

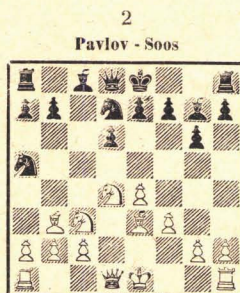
1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Ce3 a6 6.Ne2 e5 7.Cb3 Ne6 8.0—0 Ne7 9.Ne3 Cbd7 10.a4 Tc8 11.a5 T:c3 12.b:c3

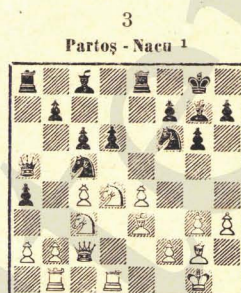
C:e4 13.Dd3 f5 14.c4 De7 15.f3 Cef6 16.Tfd1 0—0 17.Nc1 Tc8 18.Na3 Ce8 19.c5 d:c5 20.c4 C8f6 21.Nb2 h5 22.De3 Rf7 23.g3 h4 24.f4 e4 25.Cd2 Nd6 26.Tf1 h:g3 27.h:g3 Th8 28.Rg2 Th6 29.Th1 Tg6 30.Th4 Ne7 31.Cf1 Nd6 32.Td1 Re7 33.Dd2 Cb8 34.Ce3 Ce6 35.N:f6+ T:f6 36.Th7 Tf7 37.Nh5 g6 38.T:f7+ N:f7 39.N:g6 Cd4 40.C:f5 Rf6 41.C:d4 R:g6 42.Cc2 Ne7 43.De2 Ne6 44.Th1 Nf8 45.Dh5+ Rf6 46.Dg5+. Negrul cedea.

Poziția după 27. b:a5

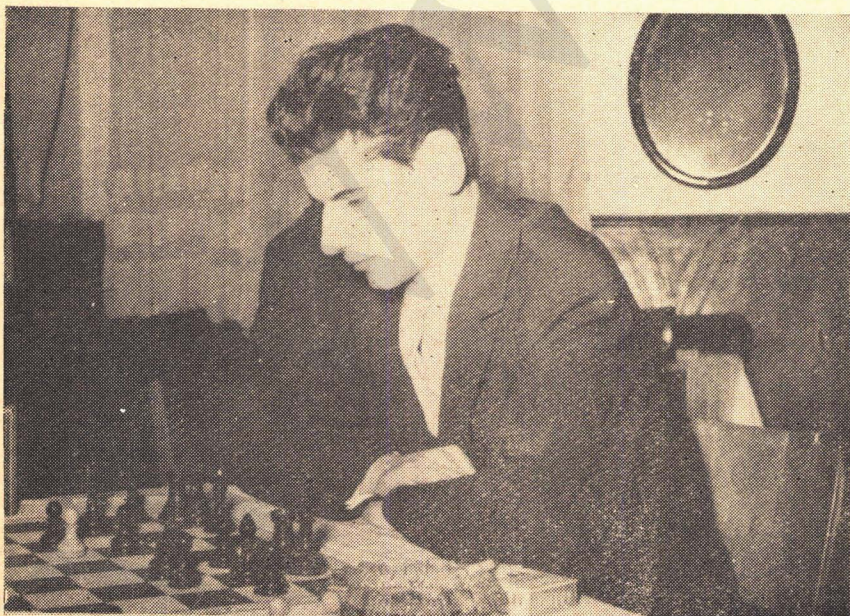

Poziția după 9. ...Cd7

Poziția după 14...e5

ușor) 29...e:f3 30.g:f3? (După aceasta șansele negrului devin reale. Trebuia 30.Cg3 Ng4 31.a8D T:a8 32.T:a8 și albul câștigă) 30...Dg5+ 31.Cg3 T:c7! (Poanta contraatacului negru. După 30.D:c7 De3+ 33.Rg2 Dd2+ negrul are șah etern) 32.a8D Te2 (Pare de necrezut, dar deși are două dame pe tablă, albul trebuie să fie foarte atent pentru a nu pierde) 33.Tf1 (După 33.Df2 T:f2 34.R:f2 Dh4! negrul are contrașanse suficiente pentru calitatea în minus) 33...Nh3 34.f4 (34.D:d6 De3+ 35.Rh1 mat) 34...e:f4 35.D:f8+ (35.D:d6? Tg2+ 36.Rh1 T:h2+ 37.R:h2 D:g3+ 38.Rh1 Dg2 mat) 35...R:f8 36.D:d6+ Rg7 37.T:f4 remiză.

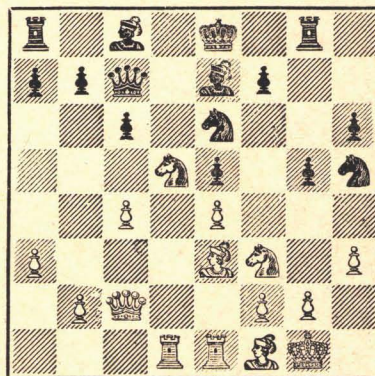
Traian Stanciu, revelația ediției din acest an a campionatului

4. INDIANA REGELUI

Șuteu Vaisman

După ce a refuzat să repete mutările în deschidere (10...Dc7 în loc de 10...Ng7), Vaisman a încercat să organizeze un atac pe flancul regelui, utilizând coloana „g” și punctul f4. Clasică contralovitură în centru (18.Cd5! vezi diagrama) a asigurat însă albului coloana „d”, după care treptat figurile negrului au fost respinse sau schimbate și în cele din urmă, la mutarea a 35-a, se aflau toate pe linia a 8-a. Un atac de mat cu piese grele a încheiat frumos această partidă interesantă.

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 Cbd7 4.e4 e5 5.Cf3 c6 6.Ne2 g6 7.0—0 Ng7 8.d:e5 d:e5 9.Dd6 Nf8 10.Dd1 Dc7 11.h3 Cc5 12.Dc2 Ce6 13.Ne3 h6 14.Tad1 g5 15.Tfe1 Tg8 16.Nf1 Ne7 17.a3 Ch5 18.Cd5 Db8 19.C:e7 R:e7 20.e5

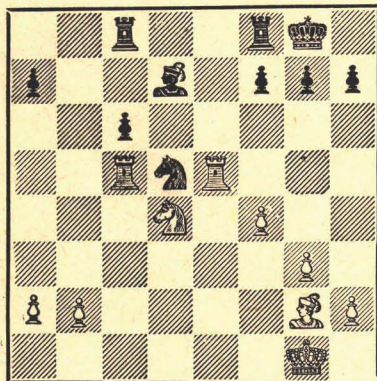
Cef4 21.Dd2 Ne6 22.Dc3 f6 23.Td6 g4 24.h:g4 T:g4 25.N:f4 C:f4 26.g3 Dg8 27.Ch2 Tg5 28.Te3 a5 29.b4 a:b4 30.D:b4 De8 31.Cf3 Tg8 32.Ch4 Ch3+ 33.N:h3 N:h3 34.Cf5+ N:f5 35.e:f5 Tb8 36.Te6+ Rf7 37.Dc4 Df8 38.T6:e5+ Rg7 39.Te7+ Rh8 40.Tf7 De8 41.T:f6?! (41.Dh4!) Dc7 42.T:h6+ Rg7 43.Tg6+ Rf8 44.Dh4. Negrul cedea.

PARTIDE

5. INDIANA DAMEI

Nacht

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 Nb4+ 4.Nd2 De7
5.Ng2 Cc6 6.Cf3 0—0 7.0—0 N:d2 8.D:d2
d6 9.d5 e:d5 10.c:d5 Cc5 11.Cd4 Cc4 12.
Dd3 Cb6 13.Cc3 Nd7 14.f4 Ca4 15.C:a4 N:a4
16.e4 Nd7 17.Ta:c1 T:c8 18.Tf:e1 c5 19.d:c6
b:c6 20.e5 d:c5 21.T:c5 Cb4 22.D:c3 Cd5
23.D:c5 D:c5 24.T:c5 Cb4 25.Nf1 Tf:d8 26.a3

Ng4 27.Te4 Cd5 28.Cg6 Rf8 29.Tee4 Td6
 30.Ce5 Trc5 31.Trc Tc6 32.Ce4 Td8 33.Ta5
 Td7 34.Ce5 Td6 35.Nc4 fe 36.Cf3 Cf4 37.
 Nc6 Crc5 38.Ta7 Td7 39.Ta7 Cc8 40.Ta7
 Re7 41.Ch4 g6 42.Ta7+ Re8 43.f4
 g5 44.Cg2 Td2 45.Ce3 Cf7 46.Ta6+ Re7 47.
 Cf5+ Rd7 48.Ta7+ Re8 49.b5 Ce5 50.Th7
 Cf3+ 51.Rh1 g4 52.Ce3 f5 53.b6 Tb2 54.b7
 Tb1+ 55.Rg2 Tb2+ 56.Rf1 Rd8 57.Cf5. Ne-
 grul cedazaa.

6. APĂRAREA SICILIANĂ

Nacu

S-a jucat o variantă a atacului Richter – Rauter, considerată nefavorabilă negrului. (în loc de 12...c5 se recomandă 12...Td8!). După 14...Nc4?1 (Sau 14...Dc5 15.Nb5! Ch5 16. N:c7 D:c7 17.Cd5 Dg5+ 18.Dd2 Dh4 19.g3 Dh3 20.Dc3 Ng4 21.Tdf1 Taec 22.Cc7 Te7 23.Dc5, Kupper – Paoli, Turneul Clujre Benedict, 1958) teoria recomandă 15.N:f6! N:16. 16.Td1, cu avantaj pentru alb, de ex. 16... Taec 17.T:f6 g:f6 18.Gd5 cu avantaj. Nacu a jucat Ne6 (în loc de Ta8) și albul a

Modul în care Pavlov a pierdut din deschidere la Soos în prima rundă a arătat de la bun început că nu este în forma sa cea mai bună. S-a jucat o variantă din siciliană: 1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 g6 5.Cc3 Ng7 6.Ne3 Cf6 7.Ne4 d6 (Deobicei se joacă 7...0—0) 8.f3 (Poate că aici albul trebuie să joace 8.Nb3 sau 8...0—0 Ca5 9.Ne2 0—0 ca în partida Keres—Benkő, Curaçao 1962) 8...Ca5 9.Nb3 Cd7!? (O mutare neobișnuită, care are însă calitatea de a tenta pe alb la următorul sacrificiu incorect. Vezi diagrama 2) 10.N:f7+? R:f7 11.Ce6 N:c3+! (Probabil că albul n-a acordat suficientă atenție acestui schimb intermediar) 12.b:c3 R:e6 13.Dd5+ Rf6 14.Nh6 Cc6 15.f4 e6 16.D:d6 Rf7 17.0—0—0 Cf6 și negrul a respins atacul și a câștigat ușor. Este interesant că și anul trecut, în partida cu Florin Gheorghiu, Pavlov a sacrificat nebunul la f7, în condiții mai bune, dar nu a putut obține decât remiză.

O figură în plus nu ajunge pentru câștig !

Multe lucruri surprinzătoare s-au întâmplat în partida Partoș—Nacu din runda a 2-a. După 1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cc3 Ng7 4.g3 0—0 5.Ng2 d6 6.Cf3 Cbd7 7.0—0 e5 8.e4 c6 9.h3 a5 10.Ne3 a4 11.Dc2 c:d4 12.C:d4 Da5 13.Tfd1 Te8 14.Tabl Cc5 s-a ajuns la poziția din diagrama 3, care se deosebește de partida Gligoric—Liberzon (Moscova 1963) numai prin faptul că turnul alb se află la d1 în loc de e1. În ambele partide a urmat 15.b4 a:b3 16.a:b3 Aci Liberzon a jucat 16...Db4 17.Nd2 Db6 în timp ce Nacu a continuat cu 16...Ca6? mutare neconsecventă deoarece în planul strategic al negrului intră presiunea asupra pionului e4 (cu atât mai mult cu cât turnul se află la d1 în loc de e1). După 17.Cde2 Cb4 18.Dd2 d5 19.Ca4 negrul a constatat că pierde iremediabil o figură. S-ar părea că odată cu aceasta partida ar fi trebuit să fie considerată încheiată. Dar, spre surprinderea generală, la mutarea a 30-a tabla de demonstrație prezenta în mod cu totul neașteptat poziția din diagrama 4, în care... albul este pierdut. Piese albe de pe flancul regelui sînt imobilizate și orice pătrundere a turnului negru este decisivă. A mai urmat (în mare criză de timp): 36.Cb6 Tf7 37.Cc8 Td7 38.Cd6 h6 39. b4 Rh7 40.Nf6 h5. Și albul a depășit timpul de gîndire.

Duel în deschidere

Foarte interesantă a fost deschiderea partidei Botez—Ciocîltea în care s-a jucat o variantă la modă a indienei regelui: atacul celor patru pioni. După mutările cunoscute 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Ce3 Ng7 4.e4 d6 5.f4 e5 6.d5 0—0 7.Cf3 e6 8.Ne2 c:d5 9.e:d5 Ch5 în locul continuării obișnuite 10.0—0, care permite dublarea pionilor la c3 (10...N:c3 11.b:c3 f5 12.Nd3 Cg7 13.Nd2 Cd7 14.Ne1 Cf6 = Vladimirov—Gligorici, Moscova 1963). Botez a jucat 10.De2 prevenind această dublare. În articolul lui Vladimirov și A. Gheller (Sahmatnii Biuletën V/1963) se recomandă acum 10...Nf5 11.Nd3 Te8 + 12.Rf2 cu șanse de ambele părți. Ciocîltea a jucat mai tare 10...Ca6 11.a3 (se amenința Cb4) 11...Nd4! (vezi diagrama 5).

Acum albul este pus în fața unei probleme dificile. Roca mică este împiedicată, dar nebulul din d4 nu poate fi eliminat imediat deoarece după 12.C:d4 c:d4 albul c3 n-are cimpuri bune (13.Ce4 Nf5 cu amenințări neplăcute, de ex. 14.0—0 Cc5 15.Nd3 C:d3 16.D:d3 Te8 17.Te1 T:e4! 18.T:e4 Cf6). De aceea Botez s-a decis la 12.Nd3 pentru a face loc calului la e2. Acum Ciociltea n-a găsit mutarea cea mai bună și după 12...Ng4 13.C:d4 c:d4 14.Ce4 Dh4+ 15.Df2 De7 16.0—0 f5 albul s-a apărât. În loc de aceasta, după 12...Df6! este îndoielnic dacă poziția albului mai putea fi apărată, de ex. 13.Ce2 Te8 14.C:d4 D:d4! 15.De3 Ng4! 16.D:d4 c:d4 cu poziție câștigată pentru negru (17.b4 N:e2 19.N:e2 d3).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1 Pavlov	0	1	1½	2	3	3½	4	4½	4½	5½	6	6½	7	8	9	9	9½	9½	10
2 Mititelu	1	1	1½	1½	1½	2	2	3	3½	4½	5½	6	6½	7	7½	8	8	9	9½
3 Stanciu	1	1½	2	3	4	4½	5½	5½	6	6½	6½	7½	8	8	9	9½	10½	11½	12½
4 Nacu	0	1	1½	2	3	3	4½	5½	6	6½	7	7½	7½	8	8	9	9½	10½	10½
5 Günsberger	½	½	1½	1½	1½	2	2	2	3	3½	4½	4½	4½	5	6	6½	7	8	9
6 Radovici	½	1½	2	2½	3½	4	5	6	6½	6½	7½	8	9	9½	10	10½	11	11½	12
7 Reicher	½	½	1½	2	2	2½	3	3	3½	4	4½	5	6	7	7	7	7½	8	8½
8 Şuteu	0	1	1½	1½	2½	2½	3½	4	4½	5	5½	5½	5½	5½	6½	7	7	7½	8
9 Ghiţescu	½	1	2	2½	3½	4½	5½	6	7	7	8	8½	9½	10	11	11½	12	13	13½
10 Troianescu	½	1	2	3	3	3	4	4	4½	4½	4½	4½	5½	6	6½	7½	8½	8½	8½
11 Botez	½	½	1	1½	2½	3	3½	4½	5	5½	6	6½	7	7½	8	8½	8½	9	9½
12 Ciociltea	½	1	1½	2	3	3½	4½	5	6	7	7½	8	8½	9½	10½	11	11½	12	12½
13 Sutiman	1	1½	1½	2	2	2	2½	2½	3½	4½	4½	4½	5	5½	5½	5½	6	6½	7
14 Nacht	½	1	1	1	1	1½	2	2	2½	3	4	4½	5	5	5½	6	6½	6½	7
15 Vaisman	½	1½	1½	2	3	3½	3½	4½	5	5	6	6	6	6	6	6½	6½	6½	6½
16 Sabo	½	½	½	1½	1½	2½	3	3½	3½	4	4	4½	4½	5½	6	7	7½	7½	8½
17 Alexandrescu	1	2	2½	3	3	3	3	3	3	3	3	4	5	5	6	6½	7	7½	7½
18 Partoş	0	0	0	½	1½	2½	2½	3½	4	4	5	5½	6½	6½	6½	7	7½	8½	9
19 Neamţu	0	½	1	2	2	2½	2½	3	3½	4	4½	5½	6	7	7½	8	8½	9½	10
20 Soos	1	2	2½	3	4	4	5	5	6	7	7	7½	7½	8½	8½	9	9½	10½	Jucătorii sint in ordinea tra- gerii la sorţi

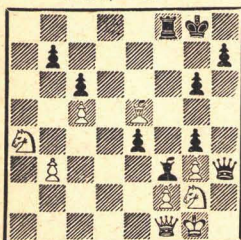
Stanciu începe să-și arate „colții”...

Continuând să arate aceeași formă bună din semifinală, Stanciu a arătat în următoarea scurtă partidă jucată cu negrul contra lui Mititelu, că nu are niciun „respect” pentru maeștri: 1.d4 f5 2.g3 Cf6 3.Ng2 e6 4.c4 Ne7 5.Cc3 0—0 6.Cf3 d6 7.0—0 De8 (Varianta Ilin—Genevski) 8.b3 a5 9.Na3 (Nb2!) 9...Ca6! 10.Te1 Ch4!? 11.Nb2 Dh5 12.a3 Ca6 13.Ce1 f4 14.e4!? f:e3 15.f:e3 Dh6 16.Cc2 e6 17.Ce4 e5! 18.C:f6+ N:f6 19.Dd2 Nh3 20.d:e5 d:e5! 21.D:a5 (un pion otrăvit...) 21...N:g2 22.R:g2 Tad8 23.Tcd1 Dh5! (vezi diagrama 6) 24.T:d8? (Albul crede că câștigă

păstrat avantaj pozițional în jocul de mijloc. Pavlov n-a jucat însă suficient de exact și negrul a obținut contrașanse. În mare criză de timp, albul a trebuit să joace foarte bine pentru a menține echilibrul.

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 e6 7.Dd2 Ne7 8.0—0 0—0 9.f4 h6 10.Nh4 C:d4 11.D:d4 Da5 12.Nc4 e5 13.f:e5 d:e5 14.Dd3 Ng4 15.Td1 Ne6 16.N:f6 N:f6 17.Cd5 Nd8 18.Tf3 De5 19.Thf1 Te8 20.Nb3 b5 21.Dc3 Dd6 22.Dd3 De5 23.Rb1 a5 24.Cc3 Nc4 25.N:c4 b:c4 26.Dd5 De7 27.Tf5 Te5 28.Dd1 Db7 29.a4 Ng5 30.De2 g6 31.T5f3 Db4 32.Ca2 Da4 33.T:f7 T:f7 34.T:f7 De8 35.Tf1 a4 36.Df2 Te8 37.Da7 Ne7 38.Cc3 Tb8 39.Cd5 Ng5 40.Cc7 De8 41.Cc6 Tb7. Remiză.

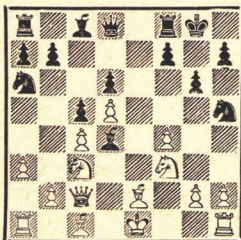
4

Partoș - Nacu²

Poziția după 35...Tf8

5

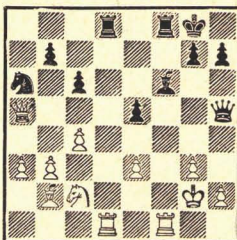
Botez - Ciociltea

Poziția după 11...Nd4!

6

Mititelu - Stanciu

Poziția după 23...Dh5

o figură, dar de fapt cade într-o cursă frumoasă) 24...De2+ și albul a cedat, deoarece la 25.Tf2 sau Rg1 negrul ia turnul cu șah (25...D:f2+ sau 25...D:f1+) și după 26.R:f2 (sau R:f1) continuă cu 26...N:d8+ și 27...N:d5. O „barbă” aplaudată de spectatori.

Seria knock-out-urilor, începută de Stanciu, a fost continuată în runde următoare printr-o serie de miniaturi instructive. Cea mai „abundentă” a fost runda a 5-a, în care s-a înregistrat trei „victime”.

În partida Günsberger—Pavlov și-a spus cuvântul superioritatea cunoștințelor în deschidere. S-a jucat varianta Löwenthal din apărarea siciliană: 1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e5 5.Cb5 a6 6.Cd6+ N:d6 7.D:d6 Df6 după care Günsberger a jucat mutarea lui Bălănel, 8.Da3, considerată la un moment dat ca o răsturnare a sistemului negru. A urmat 8...Cge7 9.Cc3 Cd4 10.Nd3 Tb8 (O întărire față de 10...0—0 11.Ne3 d6, Pogats—Szily, Kecskemet 1962, partidă în care jucând 12.0—0 Tb8 13.f4! albul ar fi putut obține avantaj) 11.0—0 b5 12.Cd5 C:d5 13.e:d5 b4 14.Da4 0—0 15.e3? (Permite negrului o combinație interesantă. Vezi diagrama 7) 15...e4! 16.Ne3 (16.N:e4 Ce2+ 17.Rh1 b:c3) 16...Cf3+! 17.g:f3 e:d3 18.Nd4 (Albul stă rău. Nebunii de culori diferite permit negrului să organizeze un atac puternic asupra poziției slăbite a regelui alb) 18...Dg5+ 19.Rh1 D:d5 20.Dd1 Nb7 21.D:d3 Dh5 22.Tg1 N:f3+ 23.Tg2 Dh3 24.Df1 b:c3 25.N:c3 Tb6 și albul a cedat.

Tot în deschidere a fost decisă partida Radovici—Neamtu. După 1.e4 e5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 a6 5.Cc3 b5 6.Nd3 Nb7 7.0—0 d6 (Mai slab este 7...Dc7 8.Te1 Ne5 9.Ne3 Cf6 10.C:b5! a:b5 11.C:b5 Dc5 13.e5 cu atac puternic: Keres—Benkő, Curaçao 1962) albul a jucat analog partidei Keres—Najdorf (Los Angeles 1963) 8.a4 (Keres a jucat întâi 8.Te1 Cd7 și acum 9.a4 b:a4 10.C:a4 Cgf6 11.Nd2 Ne7 12.Cb3 0—0 13.Ca5 Dc7 14.C:b7 D:b7 15.f4 cu un ușor avantaj. Intercalarea mutării Te1, după cum se va vedea, este importantă). Negrul a răspuns automat 8...b:a4? fără să-și dea seama că absența mutărilor Te1 și Cd7 schimbă esențial poziția. Într-adevăr, cu aceste mutări efectuate este riscant răs-

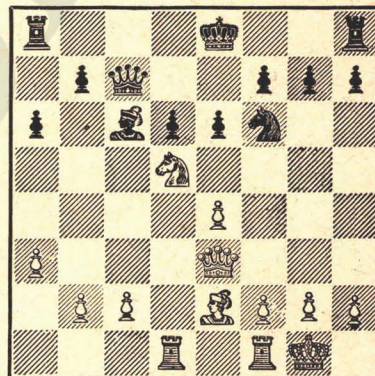
7. APĂRAREA SICILIANĂ

Stanciu

Șoos

Pînă la 10..Nf4 s-a jucat la fel ca în partida Keres — Tal, turneul candidaților 1962, în care a urmat 11.Dd3 e5 12.Ne3 N:c3 13.D:e3 d6 14.0—0 0—0 15.Tad1 Ne6 cu joc egal. Stanciu a jucat direct 11.Nc3 și prin 15.Cd5! (vezi diagrama) și-a consolidat avantajul de spațiu în centru. Șoos nu s-a apărut bine, a pierdut un pion și a intrat într-un final pierdut.

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Cc3 Dc7 6.Ne3 a6 7.Ne2 Cf6 8.a3 Nd6 9.Dd2 C:d4 10.N:d4 Nf4 11.Ne3 N:c3 12.D:e3 d6 13.0—0 Nd7 14.Tad1 Nc6 15.Cd5 N:d5 16.e:c5

17.f4 e4 18.g4 0—0 19.g5 Cd7 20.Ng4 Tfe8 21.Td4 Cb6 22.T:c4 T:c4 23.D:e4 Dc5+ 24.Tf2 D:d5 25.D:d5 C:d5 26.Td2 C:f4 27.T:d6 Tb8 28.c4 b6 29.Rf2 Cg6 30.Re3 Ce5 31.Ne2 f6 32.g:f6 g:f6 33.T:f6 a5 34.Te6 Cg6 35.Nf3 Rf7 36.Nd5 Rg7 37.b4 a:b4 38.a:b4 h5 39.Re4 Rh6 40.Rf5 Tf8+ 41.Tf6 T:f6+ 42.R:f6 Cf4 43.Ne4 Ce2 44.c5 b:c5 45.b:c5 Cc3 46.Re5 Negrul cedează.

PARTIDE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1 Ghîtescu	●	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1	1	1	1/2	1	1	1/2	13 1/2	I
2 Ciociltea	1/2	●	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	12 1/2	II-III
3 Stanciu	0	0	●	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12 1/2	II-III
4 Radovici	1/2	1/2	1	●	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	IV
5 Nacu	1/2	1/2	0	1/2	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10 1/2	V-VI
6 Șoos	1/2	1/2	0	0	0	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10 1/2	V-VI
7 Neamtu	1/2	1/2	1/2	0	0	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	VII-VIII
8 Pavlov	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	VII-VIII
9 Mititelu	1	1/2	1/2	0	0	1/2	1	0	●	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2	IX-X
10 Botez	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9 1/2	IX-X
11 Günsberger	0	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1/2	1/2	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	9	XI-XII
12 Partoș	0	0	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	●	1	1	1	1	1	1	1	9	XI-XII
13 Reicher	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	8 1/2	XIII
14 Szabó	0	1/2	1/2	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	8 1/2	XIV
15 Troianescu	0	1/2	1/2	0	1/2	1	0	1	0	0	1	1	1	0	●	1	1	1	1	8 1/2	XV
16 Șuteu	0	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	●	1	1	1	8	XVI
17 Alexandrescu	0	0	0	1/2	1	1	0	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	0	●	1	1	7 1/2	XVII
18 Nacht	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	0	0	0	0	1	1	1	1	●	1	7	XVIII
19 Sutiman	1/2	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	0	1	1	1	●	7	XIX
20 Vaisman	1/2	0	0	1/2	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	0	0	0	1	6	XX

PARTIDE

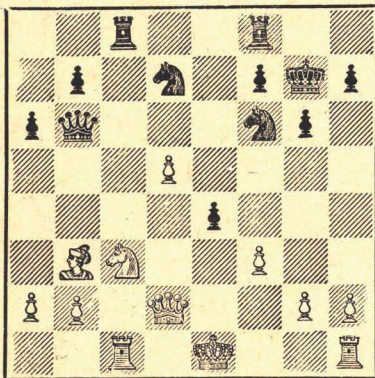
8. INDIANA REGELUI

Alexandrescu

Ghițescu

În clasicul atac Sämisch, Ghițescu a ales continuarea modernă 8...Nd7, jucată cu succes de Taimanov în al 28-lea campionat al U.R.S.S. Nefiind la curent cu teoria, Alexandrescu a continuat mai slab (10.N:g7 în loc de 10.d5 Ca5 11.Cg3 b5 12.h4 c6 13.h5, cu avantaj, Korelov — Stein, campionatul U.R.S.S. 1962) și a intrat repede în dezavantaj. Împotriva regelui său, întirziat în centru, Ghițescu a dezlănțuit un atac puternic, cu frumoase lovituri tactice (vezi diagrama, după 20...e4!) care a dus în puține mutări la victorie.

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Ne3 Cc6 7.Cge2 a6 8.Dd2 Nd7 9.Nh6 e5 10.N:g7 R:g7 11.d:e5 d:e5 12.Cd5 Ne6 13.Tc1 Ch8 14.Dg5 Nd5 15.c:d5 c6 16.Cc3 c:d5 17.e:d5 Cdb7 18.Nc4 Tc8 19.Nb3 Db6 20.Dd2

e4 21.f:e4 Tfe8 22.Rd1 T:c4 23.Rc2 Td4 24.De2 Te8 25.Df3 Ce5 26.Df1 Cd3 27.Td1 Te3 28.Ce2 T:d5 29.Cc3 Tf5 30.Dg1 Cf2 31.Td2 C:h1 32.D:h1 Ce4 33.C:e4 T:c4 34.Rb1 Tfe5 35.Dc1 Te1 36.Td1 T:d1 37.D:d1 Df2 38.Dd5 Df5+ 39.Rc1 Df4+ 40.Dd2 D:d2 41.R:d2 Th5 42.h3 Tg5 43.g4 h5. Albul depășește timpul de gândire.

9. APARAREA PHILIDOR

Troianescu

Alexandrescu

Prin intervertire de mutări, din Apărarea rusă s-a trecut în Apărarea Philidor. Troianescu a ales o variantă veche care a dus la un joc de mijloc complicat. După greșeala negrului D:c2, albul a decis partida printr-o combinație tipică.

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 d6 4.Cc3 Cbd7 5.Nc4 Ne7 6.0-0 0-0 7.a4 c6 8.Te1 Dc7 9.b3 Cb6 10.Ne2 a5 11.Nb2 Te8 12.h3 Cfd7 13.Nd3 Nf6 14.Nf1 Cf8 15.d5 Cg6 16.g3 h5 17.h4 Ng4 18.Ne2 Ce7 19.Ch2 N:e2 20.D:e2 c:d5 21.C:d5 Cb5 22.e:d5 C:d5 23.Tad1 Ce7 24.D:h5 D:c2 25.T:d6 Ce8 26.T:f6 g:f6 27.Cg4 Ta6 28.Ch6+ Rg7 29.Cf5+. Negrul cedează.

10. APARAREA PHILIDOR

Ciocîltea

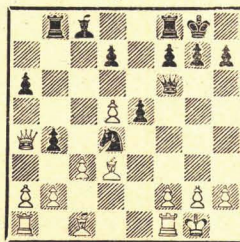
Vaisman

După aceleași mutări de deschidere ca în partida Troianescu — Alexandrescu (în altă ordine), în jocul de mijloc Ciocîltea și-a întrecut net adversarul. Încercările negrului de a obține contrașanse s-au terminat prin închiderea damei negre la b2, după care pionul liber d5 a decis repede partida.

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 e5 4.Cf3 Cbd7 5.Nc4 Ne7 6.0-0 0-0 7.Te1 c6 8.a4 a5 9.Na2 Dc7 10.h3 h6 11.Ch4 Tfe8 12.Cf5 Nf8 13.Ne3 Cb6 14.Df3 N:f5 15.D:f5 Cbd7 16.Tad1 Te7 17.f4 e:f4 18.N:f4 Tae8 19.Ng3 Rh8 20.Nh4 Db6 21.Nb3 Te5 22.Df3 d5 23.e:d5 T:c1+ 24.N:e1 c5 25.Nf2 e4 26.N:c4 D:b2 27.Nb3 Nb4 28.Cb5 Ce4 29.Ng3 C:g3 30.D:g3 C6 31.d6 Td8 32.De5 Te8 33.Tf1 Te5 34.De3 T:b5 35.a:b5 Dc3 36.D:c3 N:c3 37.b6 Cd7 38.Na4. Negrul cedează.

7

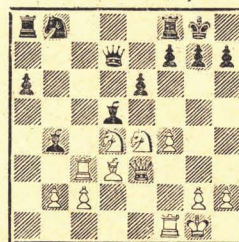
Günsberger - Pavlov

Poziția după 15.e3

8

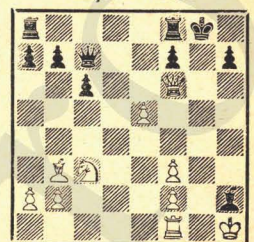
Radovici - Neamțu

Poziția după 18...Nb4

9

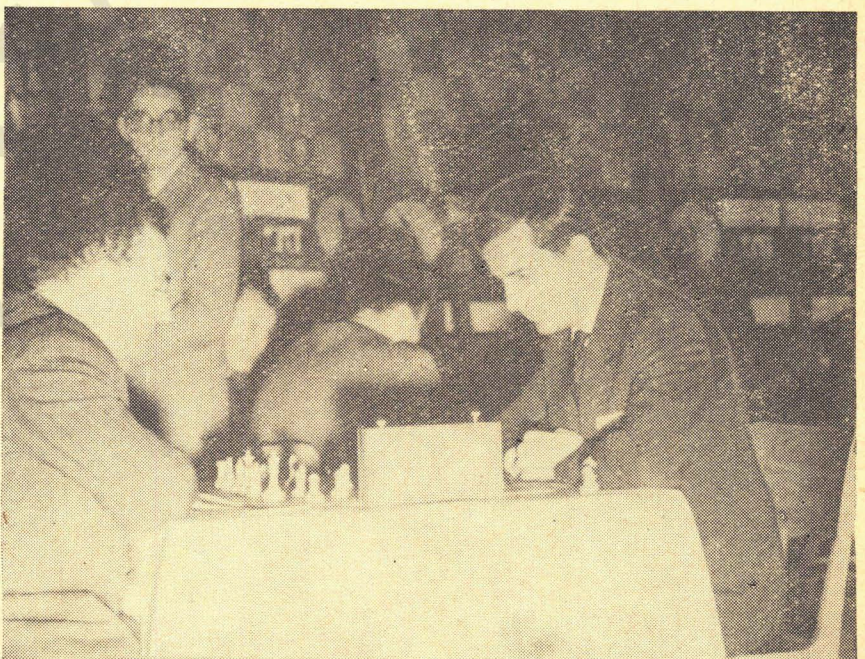
Ghițescu - Szabó

Poziția după 18. 5!

punsul 9...b4 din cauza 10.Cd5! cu atac puternic. Fără Te1, mutarea Cd5 nu mai este posibilă și negrul ar fi putut răspunde la 8.a4 cu 8...b4, cu joc bun. În partidă a urmat 9.T:a4! (Acum reluarea cu turnul este mult mai tare decât C:a4, deoarece negrul n-are la dispoziție răspunsul Cc5) 9...Cf6 (Cd7!) 10.De2 Ne7 11.Ne3 0-0 12.f4 Dc7 (Nejucind la timp Cd7 negrul a permis fixarea figurilor sale de pe flancul damei. Acum concentrarea forțelor albe în centru decide repede partida) 13.Tc4! Dd7 14.e5 Cd5 15.e:d6 Nd6 16.Cc4 C:c3 17.D:e3 Nd5? 18.Tc3 Nb4? (Aparent, câștigă calitatea. În realitate turnul alb a fost „alungat“ tocmai pe cea mai bună poziție. Vezi diagrama 8). A urmat o combinație foarte instructivă: 19.Cf6+! g:f6 20.N:h7+! și negrul a cedat.

Tot jocul inexact în deschidere a cauzat înfringerea negrului în partida Ghițescu—Szabó în care după 1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 Nd6 7.e4 negrul a jucat mai slab 7...d:c4 (Teoria consideră mai bine 7...d:e4 8.C:e4 9.N:e4 deși și în acest caz perspectivele albului sînt ceva mai bune) 8.N:c4 e5 9.0-0-0 (Se pare că aici este mai tare 9.d:e5 C:e5 10.C:e5 N:e5 11.D:d8+ R:d8 12.N:f7 N:c3 13.b:c3 C:e4 14.0-0 C:c3 15.Nb2 Tf8 16.Nb3 Ce2+ 17.Rh1 g6 18.Tad1+ Rc7 19.Ne5+ Rb6 20.Nc4 Cf4 21.Nd6 cu atac puternic — variantă dată de Neikirch și Zwetkov) 9...0-0 (Cu aceasta se revine la varianta teoretică normală: 7.0-0 0-0 8.e4 d:c4 9.N:c4 e5, considerată ca dînd egalitate negrului) 10.Ng5 Dc7? (Negrul putea obține o poziție satisfăcătoare prin 10...h6 11.Nh4 Dc7 12.Te1 Cb6 13.Nb3 Ng4 14.h3 N:f3 15.D:f3 Cbd7 16.Tad1 Tad8 sau prin 10... Dc7 11.Te1 Te8 12.h3 h6 13.Nh4 e:d4 14.e5 C:e5 15.Cc4 Df8 16.N:f6 C:c4 17.D:d4 Ne6, Gligorici—Fuderer, 1952) 11.Nb3 e:d4? 12.D:d4 Ce5 13.N:f6 C:f3+? (Deschiderea coloanei „g“ duce la catastrofă rapidă. Era mai bine 13...g:f6 deși și atunci după 14.Ch4 urmat de f2-f4 albul ar fi obținut un atac puternic) 14.g:f3 g:f6 15.D:f6 Nh3? (Nu merge 15...N:h2+ 16.Rh1 Df4 din cauza 17.Tg1+ dar era mai bine 15...Ne5 16.Dh4 după care albul ar fi rămas cu un pion în plus și deznodămîntul ar fi fost amînat) 16.Rh1! N:f1 17.T:f1 N:h2 (Singura cale de a împiedica șahul mortal la g1) 18.e5! (Vezi diagrama 9. Ideia cunoscută în problemistică sub numele de interferență. La 18...D:e5 urmează 19.Tg1+ N:g1 20

Corvin Radovici, (dreapta) în partida sa cu Edgar Nacht

D:e5 și negrul pierde dama, iar la 18...N:e5 19.Tg1+ Ng3 20.T:g3+ și iarăși negrul pierde dama) 18...Dd8 19.R:h2 D:f6 20.e:f6 Rh8 21.Ce4 a5 22.Cd6. Negrul cedează.

Încă o partidă scurtă ar fi putut fi aceea dintre Reicher și Partos. Într-o apărare siciliană, după 1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cbd7 7.Nc4 Da5 8.Dd2 e6 9.0—0 h6 10.Nh4 g5! 11.Ng3 b5 albul a început un atac cu sacrificii prin 12.N:e6! După 12...f:e6 13.C:e6 Nf7 14.C:f8 T:f8 Reicher s-a pripit însă și în loc de 15.f4! după care nu se vede o apărare suficientă împotriva atacului, a jucat 15.N:d6 și după 15...b4 16.Cd5 C:e4 17.Dd3 C:d6 materialul sacrificat s-a dovedit a fi prea mult. Negrul a respins atacul și a câștigat.

Tot din deschidere a fost făcut K.O. Sutiman în partida cu Soos: (R.6) 1.d4 d5 2.e4 d:e4 3.Cf3 Cf6 4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.Cc3 Cbd7 7.e4 e5 8.Db3 Nd6 9.N:f7+ etc.

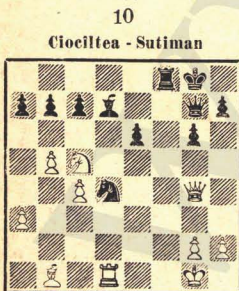
Ciociltea scapă de mat !

Un caz interesant de ceea ce Dr. Tarrasch denumea „amaurosis scacchistica” (orbire șahistă) a survenit în jocul de mijloc al partidei Ciociltea—Sutiman (R.5). În poziția din diagrama 10 negrul a jucat foarte bine 26...Tf4! la care albul a răspuns 27.Dg5 deoarece la 27.Dh3 ar fi urmat foarte tare 27...Df8, de ex. 28.g3! Ce2+ 29.Rh1 Tf2! 30.Ne4 D:c5 31.T:d7 Tf7! și negrul trebuie să câștige. După 27.Dg5 aceeași idee ar fi dat însă un rezultat și mai bun: 27...Ce2+ 28.Rh1 Df8! 29.h4 (29.g3 Tf1+ 30.Rg2 T:d1) 29...Tf1+ 30.T:d1 D:f1+ 31.Rh2 Dg1+ 32.Rh3 Dh1+ 33.Rg4 D:g2 mat. După aproape 20 minute de gândire, în locul acestei încheieri frumoase Sutiman a jucat 27...Tf8? și în cele din urmă a pierdut.

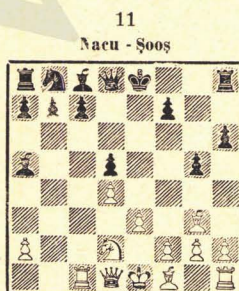
Astfel, după un început lent, cu multe remize, campionatul a început să se învîioreze treptat. După prima treime a concursului (6 runde) în fruntea clasamentului s-au instalat Ghițescu și Stanciu cu câte 4½ puncte urmați la jumătate de punct de Radovici și Soos. Ciociltea, Pavlov, Nacu și Vaisman formau grupul de „urmărire” cu 3½ puncte încheind în același timp categoria jucătorilor care în această primă etapă a campionatului au reușit să totalizeze peste 50% din puncte. Trebuie să menționăm faptul că după un început bun, atât Troianescu, Tăi și Alexandrescu au intrat într-o destul de îndelungată criză. Alexandrescu a realizat un record negativ al campionatelor republicane pierzând 7 partide la rind (rundene 5—11) iar Troianescu a realizat din 8 partide (rundene 5—12) numai 1½ puncte. În schimb însă, odată cu intrarea în a doua treime a concursului au început să joace din ce în ce mai bine Partos, și în special Mititelu și Neamtu, care începând de la runda a 8-a și pînă la sfîrșit nu au mai pierdut nici o partidă.

Marea bătaie

În rundele 7—12 care au constituit miezul campionatului s-au disputat o serie de partide interesante în urma cărora s-a conturat destul de clar cine concurează la titlu. Ciociltea și Radovici au depus eforturi pentru a-i ajunge pe lideri, ceea ce în parte le-a reușit, în special datorită faptului că Radovici a câștigat întâlnirile cu concurenții direcți Stanciu și Soos. Această din urmă partidă constituie, probabil, cea mai bună realizare a lui Radovici în acest concurs. Înfrîngerea la Günsberger, în runda a 10-a, nu i-a permis însă să-l ajungă pe lider. Stanciu a pierdut și la Ghițescu, iar Soos la Nacu (care și el în această etapă a campionatului a jucat foarte bine, apropiindu-se de lideri). În partida cu Soos, Nacu a demonstrat o bună pregătire teoretică jucând foarte exact o variantă grea a sistemului Ragozin. După 1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 d5 4.Cc3 Nb4 5.e:d5 e:d5 6.Ng5 h6 7.Nh4 g5 8.Ng3 Ce4 albul a jucat foarte bine 9.Cd2! sacrificînd un pion după modelul partidei Korcinoi—Hasin, camp. URSS 1961, iar după 9...C:c3 10.b:c3 N:c3 11.Tel Na5 (11...N:d4? 12.Da4+ Cc6 13.T:c6 și albul câștigă) a continuat cu recomandarea lui Taimanov 12.e3! (Vezi diagrama 11) care pare a fi mai bună decît 12.Dc2 (cum a jucat Korcinoi) la care negrul poate răspunde cu 12...c6! (Trifunovici). În continuare Nacu și-a valorificat foarte bine șansele de atac și a obținut o victorie rapidă: 12...c6 13.Nd3 Ne6 14.0—0 h5? (Cînd ești în urmă cu dezvoltarea nu faci astfel de mutări „de atac” care nu constituie în fond decît o pierdere de timp) 15.Cb3 Nb6 16.Ce5! N:c5 17.d:c5

Poziția după 26.Dg4

Poziția după 12.e3

Poziția după 28...Dd5?

11. SISTEMUL BENONI Reicher

Sistemul Benoni presupune din partea negrului un joc activ, îndrăzneț pe flancul damei pentru a contrabalansa superioritatea albului în centru în partida aceasta, negrul n-a ajuns niciodată la înaintarea caracteristică b7-b5, în timp ce albul a realizat după toate regulile străpungerea clasică e4-e5, ceea ce, după cum era și firesc, a decis repede partida.

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 c5 4.d5 e:d5 5.e:c5 d6 6.Cc3 g6 7.e4 Ng7 8.Ne2 0—0 9.0—0 Te8 10.Cd2 Ca6 11.f3 Ce7 12.a4 Cd7 13.f4 Tb8 14.Rh1 De7 15.e5 d:e5 16.Cde4 Df8 17.f5 g:f5 18.T:f5 Rh8 19.Nh5 f6 20.N:e8 C:e8 21.a5 D:f7 22.Dl1 Dg6 23.Tf3 Cf8 24.C:e5 f5 25.C5 e4 Nd7 26.Nc3 a6 27.Nc5 Dh5 28.Cg3 Dg4 29.h3 Dh4 30.C:f5 N:f5 31.T:f5 Cg6 32.Df2. Negrul cedează.

12. INDIANA REGELUI Günsberger

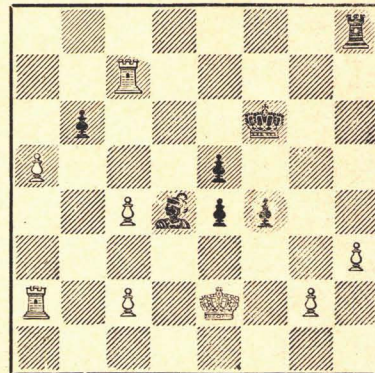
Negrul a amestecat două sisteme de apărare: sistemul Taimanov (cu a6, Cc6, Nd7 sau Tb8 și neapărat e7-e5) și sistemul cu a6, c6 și b5, fără e7-e5. Din acest hibrid n-a ieșit nimic bun: albul a obținut atac puternic pe flancul regelui, pe care l-a condus energic la victorie.

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0—0 6.Ne3 Cc6 7.Cge2 a6 8.Dd2 Te8 9.g4 Tb8 10.h4 b5 11.h5 b4 12.Cd1 b3 13.h6 f:g6 14.a3 Cd7 15.Ng5 Cf8 16.Cc3 Dd7 17.0—0 e6 18.f4 e5 19.f5 e:d4 20.Cd5 Ce5 21.f6 Nh8 22.C:d4 c5 23.Ce7+ Rf7 24.Cdc6 C:c6 25.Dd5+ De6 26.C:c6 D:d5 27.T:d5 Ta8 28.T:d6 Ng4 29.Ng2 h5 30.e5 Ne6 31.Nd5 Tac8 32.Tel a5 33.Nh6 a4 34.N:f8 N:d5 35.e:d5 R:f8 36.Tf1 c4 37.e5. Negrul cedează.

13. APĂRAREA SICILIANĂ Pavlov Troianescu

O partidă de luptă în care, pentru a face față inițiativei crescînde a albului în centru și pe flancul damei (concretizată prin luarea pionului a6), negrul a sacrificat calitatea (19...T:c3) obținînd contrașanse foarte bune. După multe complicații în jocul de mijloc, s-a ajuns la poziția din diagramă (după 48.a5). Continuarea aleasă de negru nu s-a dovedit suficientă. O temă de analiză pentru cititori: se poate negrul salva

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 Cbd7 6.Ng5 a6 7.f4 Db6 8.Cb3 De3+ 9.De2 D:e2+ 10.N:e2 e6 11.Nf3 Ne7 12.

0—0—0 Tb8 13.The1 b6 14.Cd4 Nb7 15.e5 d:c5 16.Cc6 N:c6 17.N:c6 Te8 18.Nb7 Te7 19.N:a6 T:c3 20.b:c3 Na3+ 21.Rd2 Cd5 22.Nc4 f6 23.Nh4 C:f4 24.Ng3 g5 25.N:f4 g:f4 26.N:c6 Ce5 27.Nd5 Re7 28.Tb1 Td8 29.c4 Td6 30.Tf1 Ce6 31.Tf3 Nc5 32.Th3 Cf8 33.Re2 Td7 34.a4 Ta7 35.Ta1 Rd6 36.Th6 Re7 37.Ng8 Nd4 38.Ta2 Ta8 39.N:h7 Ce6 40.Nf5 Tg8 41.Tg6 Th8 42.h3 Rf7 43.Tg4 Cg7 44.Ng6+ Re7 45.Ne4 f5 46.T:g7+ Rf6 47.Tc7 f:e4 48.a5 Tg8 49.Rf1 e3 50.c3! e3 51.c:d4 e2+ 52.T:e2 f:e2+ 53.R:e2 b:a5 54.Tc6+ Rf5 55.g4+ Re4 56.d:e5 Th8 57.e6 a4 58.e7 Te8 59.Ta6 T:c7 60.T:a4 Rf4+ 61.Rf2 Te4 62.Ta5 T:c4 63.Tf5+ Re4 64.Rg3 Tc3+ 65.Rh4 Te8 66.Tf1 Th8+ 67.Rg3 Re5 68.h4. Negrul cedează.

PARTIDE

De la campionatul mondial de juniori

MECIUL FL. GHEORGHIU-M. JANATA

Publicăm mai jos două din partidele meciului de baraj pentru titlul mondial de juniori susținut de tînărul nostru maestru internațional Fl. Gheorghiu, cu comentariile sale proprii. Tensiunea psihologică neobișnuită în care s-a jucat acest meci, explică în bună măsură unele greșeli comise de cei doi adversari și care au dăunat frumuseții partidelor.

14. APĂRAREA CARO—KANN

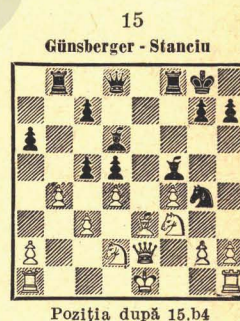
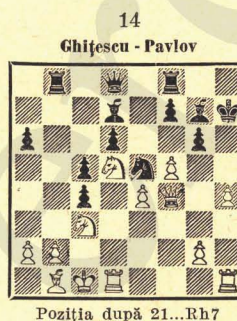
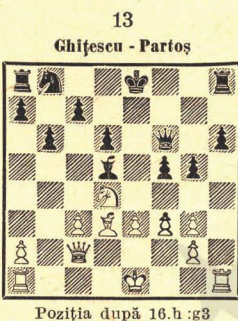
Fl. Gheorghiu M. Janata
(Partida 1-a)

1.e4 c6 2.Cc3 d5 3.Cf3 Ng4 4.h3 N:f3 5.D:f3 Cf6 6.d3 (Aici se mai poate juca și 6.d4 d:e4 7.De3 Cbd7 8.C:e4, cu poziție mai activă pentru alb, Fischer—Keres, turneul candidaților 1962) 6...e6 7.Ne2 Nb4 8.0—0 Cbd7 9.Cd1! Nd6 10.e:d5 c:d5 11.d4! Dc7 12.Ce3! 0—0 13.c4 d:c4 14.N:c4 e5 15.d5 (S-a ajuns la o poziție care rezultă din Apărarea Nimzovici, după părerea mea favorabilă albului, din cauza poziției mai active a calului la e3, în loc de c3) 15...e4 16.De2 Ce5 17.b3 Cg6 18.Nb2 Ne5 19.Tfd1 Tad8 20.Tac1 (Cu mutări simple, albul a obținut o poziție pe deplin satisfăcătoare) 20...N:b2 21.D:b2 Df4 22.Dd4 Ce5 23.a4 b6 24.a5 (La această mutare am gîndit 30 de minute și am intrat într-o acută criză de timp. În calculele mele, luasem în considerație continuarea 24...Ce6 25.d:c6 T:d4 26.T:d4 De5 27.T4d1, cu poziție mai bună pentru alb și șanse clare de câștig) 24...Td6 (Răspunsul negrului a fost întrucîtva neașteptat, dar continuarea aceasta simplă îi asigură o apărare eficientă) 25.a:b6 a:b6 26.Ne2! Tfd8 (Poate era mai bine 26...Cfd7) 27.g3 Cf3+ (Se vede ușor că după 27...Dg5 28.h4, negrul pierde o piesă) 28.N:f3 D:f3 29.Tc6! (O mutare frumoasă, dar din păcate nu și cea mai tare; cu 29.De5!! câștigul s-ar fi realizat destul de comod, însă în acest moment mai aveam 1 minut de gîndire pentru 15 mutări!) 29...Td7 (E clar că varianta 29...T:c6 30.d:c6 D:d1+ 31.D:d1 T:d1+ 32.Cd1 Ce8 33.Cc3 duce la avantaj evident pentru alb) 30.D:b6! Dh5 (Probabil mergea și 30...C:d5) 31.T:f6 g:f6 32.Cg4 (Cred că finalul rezultat după 32.D:f6 T:d5 33.T:d5 T:d5 34.C:d5 D:d5 35.Db2 e3 36.f:e3 Df3 ar fi putut, deasemenea să se termine prin remiză, dar eu vroiam să câștig, cu toată criza de timp în care mă găseam) 32...Rf8! (Foarte bine! Adversarul meu a găsit singura apărare) 33.d6? (Șanse excelente de câștig ar fi urmat după 33.Td4!) 33...Dg5 34.Ce3 De5 35.Cc4 De6 și după cîteva mutări, partida s-a încheiat remiză.

Cd7 18.Nd6 (Acum albul a obținut o superioritate decisivă pe cîmpurile negre) 18...Cf6 19.f4! g4 20.Da4! (Amenință pătrunderea prin Dd4 și De5) 20...Th6 21.f5! Ne8 22.Df4 Cg8 23.De5+ și negrul a cedat (la Rd7 urmează f5—f6). O partidă logică și unitară.

Mititelu, în revenire de formă, a jucat o partidă bună împotriva liderului Ghîtescu, încheind-o combinativ, (în urma ultimei mutări greșite a negrului, 28...Da2—d5? vezi diagrama 12): 29.T:g7! R:g7 30.Cf5+ N:f5 31.D:d5 b6 32.Tf1 Ng6 33.Tf6 Te7 34.Dd4 Rh7 35.e6 T:e6 36.T:e6 f:e6 37.Dd7+ Nf7 38.D:a7 și negrul a cedat.

Cu excepția acestei izolate „eclipse”, Ghîtescu a continuat să joace foarte bine, cîștigînd cîteva partide excelente, de exemplu cu Alexandrescu (vezi pag. 6), cu Partoș și Pavlov. În partida cu Partoș s-a vădit buna sa pregătire teoretică, pînă la mutarea a 16-a jocul desfășurîndu-se la fel ca într-o partidă Spasski—Gonzales, Havana 1962 (1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb4 5.Ng5 h6 6.Nh4 Nb7 7.e3 g5 8.Ng3 Ce4 9.Dc2 N:c3+ 10.b:c3 d6 11.Nd3 f5? 12.d5! e:d5 13.c:d5 N:d5 14.Cd4 Df6 15.f3 C:g3 16.h:g3 vezi diagrama 13). Gonzales a jucat aci 16...Cd7 17.N:f5 Ce5 18.0—0! a6 19.e4 Nb7 20.f4 Rf8 (20...0—0 21.e5 d:e5 22.f:e5 D:e5 23.T:h6) 21.e5 d:e5 22.f:e5 D:e5 23.Thf1 Rg7 24.Tde1 Dd6 25. Ne4 și negrul a cedat.

Partoș a încercat 16...f4 dar a rezistat numai cu două mutări mai mult decît Gonzales, ceea ce nu constituie decît un argument în plus în favoarea părerii că poziția negrului nu este apărabilă. A urmat 17.Ne4! c6 18.N:d5 c:d5 19.e:f4 g:f4 20.Da4+ Rf7 21.0—0—0 (Într-o astfel de poziție, ca să ne exprimăm plastic, pionul în plus al negrului nu face nici cît o ceapă degerată...) 21...Te8 22.Rb2 Te4 23.Dc2 Cd7 24.Dh7+ Dg7 25.Df5+ Cf6 26.De6+ Rf8 27.Cf5 Negrul cedează (Ghîtescu+Spasski s-au dovedit mai tari decît Partoș+Gonzales. Era și normal...)

Un duel interesant în jocul de mijloc s-a desfășurat în partida Ghîtescu — Pavlov, în care la un moment dat s-a ajuns la poziția din diagrama 14. A urmat 22.g4 f6 (Altfel joacă albul f5—f6) 23.g5 Rg8 24.Dg3 Ne6 25.h5 N:d5 26.e:d5! (După aceasta „învie” și nebulul b1) 26...g:h5 27.T:h5 f:g5 28.T:g5 Df6 29.Tg1 Tf7 30.Dg2 (Apără punctul b2 și amenință Ce4) 30...Cd3+ 31.N:d3 c:d3 32.Ce4 d2+ (Cu această mutare intermediară negrul obține deplasarea damei de la apărarea calului e4 și cîștigă astfel un tempo) 33.D:d2 De5 34.Tlg4 Tb4 35.f6 Te4+ 36.Rb1 T:e4 (Ultima resursă, dar insuficientă...) 37.T:e5 T:g4 38.Te8+ Nf8 (Din legătura pe coloana „g” nebulul a trecut într-o legare pe linia a 8-a) 39.Dh6! (Acum piesele negre se află aproape în zugzwang) 39...Tg2 40.Re1! a5 41.Rd1 a4 42.a3 Tg3 43.Re2 Tg1 44.Rf2 Tg4 45.Tc8 c4 (Mutările turnului s-au terminat) 46. Ta8 Tg7 47.T:f8+ R:f8 48.Re3 și negrul a cedat.

Deși a pierdut două partide atît de importante la concurenții direcți, Stanciu nu s-a demoralizat nici un moment și a continuat să joace bine, compensînd pierderile cu victorii. Iată, de exemplu, spectaculosul atac din partida sa cu Günsberger. În poziția din diagrama 15 (rezultată din varianta Siesta din spaniolă) negrul a jucat foarte inspirat 16...e5! sacrificînd un al doilea pion pentru a păstra inițiativa. A urmat 17.b:c5 Te8 18.Ce5 N:e5 19.f:e5 Dh4+ 20.Nf2 Dh6 21.Cf3 Ne4 (Pentru cei doi pioni sacrificează negrul a obținut o poziție foarte activă a pieselor, în care stăpînirea coloanei „b” și superioritatea pe cîmpuri albe joacă rolul principal) 22.h3 Tf8 23.Tg1 N:f3! 24.g:f3 Ch2 25.Tg3 Df4 26.Tg2 C:f3+ 27.Rd1 Df5 28.Ne3 C:e5! 29.Tf2 Tb1+ 30.T:b1 D:b1+ 31.Ne1 T:f2 32.D:f2 D:c1+ și albul a cedat.

Discuții teoretice

Dintre celelalte partide, cîteva prezintă interes teoretic. Astfel, în runda a 7-a în două partide s-a ajuns prin intervertire de mutări la apărarea Philidor. În partida Troianescu—Alexandrescu s-a plecat de la o partidă rusă: 1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.d4 d6 4.Cc3 Cbd7 5.Nc4 Ne7 6.0—0 0—0, iar în partida Ciocîltea—Vaisman de la apărarea Pirc—Ufimțev: 1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Cc3 e5 4.Cf3 Cbd7 5.Nc4 Ne7 6.0—0 0—0 ajungîndu-se în ambele cazuri la poziția clasică a apărării Philidor..

Având în vedere că în jurul acestei variante s-a născut o controversă teoretică, susținându-se că aceasta este indiscutabil cea mai bună linie de joc pentru alb, socotim util să rezumăm în modul cel mai concis analizele teoretice în acest domeniu.

În primul rînd este necesar să precizăm că într-adevăr, continuarea 4.d:e5 d:e5 5.Cb2 (posibilă numai în partida Troianescu—Alexandrescu) recomandată de Sokolski nu este atât de periculoasă pentru negru cum se credea în ultimul timp. Un exemplu recent este partida Holmov—Volvici (semifinala camp. 31 al URSS, 1963) în care s-a jucat 5...C:d2! 6.N:d2 Ne7! 7.Nd3 Cc6 8.e:d6 (Sau 8.De2 Ne6 9.0—0 d:e5 10.C:e5 Dd5 cu joc egal: Klován—Heuer, camp. URSS pe echipe 1962) 8...D:d6 9.0—0 0—0 10.De2 Ne6 11.Tad1 Dc5 12.Tfe1 Nf6 13.De4 Dh5 14.Cg5 N:g5 15.N:g5 Tfe8 16.Nf4 Tac8 17.h3 Te7 18.Da4 Da5 19.D:a5 C:a5 „și inițiativa albului dispare treptat” (Ghipslis).

Pe de altă parte, varianta clasică așa cum a fost ea jucată în cele două partide citate mai sus, nu pare să dea albului perspective prea clare de obținere a avantajului, chiar dacă este jucată în forma cea mai bună, adică cu schema Dc2, a2—a4, Ng5, sau — în cazul cînd negrul joacă h7—h6 — cu a2—a4, De2, b3 și Nb2, de ex. 7.De2 c6 8.a4 Dc7 9.Ng5 (9.Nb3 b6 10.h3 Nb7 11.Ne3 c5. Alehin) 9...Te8 și negrul stă satisfăcător (Pachman). De considerat este și 7.De2 c6 8.a4 e:d4 9.C:d4 C:e4 10.D:e4 d5 11.N:d5 Cf6 12.N:f7+ T:f7 13.Dd3 Cg4 și pentru pionul sacrificat negrul are atac, Sozin). Atît Troianescu, cit și Ciociltea au jucat mutarea Tf1—e1 în loc de Dd1—e2, mutare care nu poate fi considerată ca o întărire a jocului alb. Faptul că albul a cîștigat ambele partide se datorează jocului greșit al adversarilor. Vaisman de exemplu, a jucat inutil 8...a5, apoi după 9.Na2 Dc7 10.h3 și-a slăbit poziția regelui cu h7—h6.

Alexandrescu a întreprins după 8...Dc7 9.b3 manevra 9...Cb6 și după 10.Ne2 a5 11.Nb2 Te8 12.h3 Cfd7 13.Nd3 Nf6 14.Nf1 (Nebunul alb nu-și găsește locul) 14...Cf8 15.d5 Cg6 a obținut un joc de mijloc satisfăcător dar apoi a greșit și a pierdut.

Avînd în vedere că practica a arătat că perspectivele albului de a obține avantaj după 6.0—0 0—0 împotriva unei apărări corecte sînt destul de relative, au fost căutate alte căi și în momentul de față analizele teoretice sînt concentrate asupra continuării 6.d:e5. Acum după 6...C:e5 7.Ne2 C:f3+ 8.N:f3 0—0 9.0—0 Te8 10.Te1 h6 11.b3 Nf8 12.Nb2 g6 13.Cb5! albul păstrează un avantaj durabil (Pachman—Dunkelblum. Dublin 1957). După 6...d:e5 albul are două posibilități interesante:

a) 7.N:f7+ R:f7 8.Cg5+ Rg6 (8...Rg8 9.Ce6 De8 10.C:c7 Dg6 11.C:a8 D:g2 12.Tf1 Cc5 13.De2 Nh3 14.Ne3 și perspectivele albului sînt mai bune: Pachman—Guimard, Göteborg 1955) 9.h4 (Keres propune 9.f4 e:f4 10.Ce6 Dg8 11.C:c7 Tb8 12.N:f4 cu șanse bune de atac) 9...h5 10.f4 e:f4 11.Ce2 Nd6 12.e5. Pînă de cînd se credea că această continuare propusă de Keres dă albului un atac puternic. Voronkov a arătat însă că după 12...C:e5! 13.C:f4+ Rh6 14.Cf7+ C:f7 15.Ce6+ Rh7 16.C:d8 T:d8 negrul obține material suficient pentru damă și atac.

b) 7.Cg5! 0—0 8.N:f7+ T:f7 9.Ce6 De8 10.C:c7 Dd8 11.C:a8 b5 12.Cd5! C:d5 (Sau 12...C:e4 13.0—0 Ne5 14.Ne3) 13.D:d5 Cf6 14.D:b5 Ng4 15.0—0 D:a8 16.f3 Nd7 17.D:e5 și albul a cîștigat repede (Magergut—Freidin, 1955).

Din aceste variante reiese că nu se poate susține în nici un caz că varianta clasică 6.0—0 0—0 constituie calea cea mai bună de joc pentru alb împotriva apărării Philidor deoarece 6.d:e5 oferă albului perspective mai bogate din punctul de vedere al jocului la cîștig (variantele b și propunerea lui Keres la mutarea a 9-a în varianta a). Acesta este și motivul pentru care această din urmă continuare este mult mai frecvent jucată.

Punctul slab : trecerea în jocul de mijloc

Interesante din punctul de vedere al teoriei deschiderilor sînt și partidele Pavlov—Șuteu și Günsberger—Soos. În prima, după 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.e:d5 e:d5 5.Cf3 Cc6 6.Nb5 Nd6 7.0—0 Cge7 8.e4 a6? 9.d:c5 N:c5 10.N:c6+ b:c6 11.Cb3 Nd6 12.c5 Nc7 13.Cfd4 0—0 s-a ajuns la poziția din diagrama 16. Aceeași poziție, cu pionul a6 la a7 și negrul la mutare a survenit în partida Keres—Portisch, Bled 1961 (prin intervertire de mutări: 8.c4 0—0! 9.d:c5 N:c5 10.Cb3 Nb6 11.N:c6 b:c6 12.c5 Nc7 13.Cfd4). Portisch a continuat cu 13...Dd7 dar după 14.Te1 Cg6 15.Nd2 Cc5 16.Na5 Nb8 17.De2 Db7 18.Nc3 Dc7 19.g3 Ng4 20.f3 Nd7 21.Cf5! albul a obținut un avantaj foarte mare. Maestrul german Fuchs a recomandat 13...Nd7 urmat de Cf5. În locul acestor apărări mai mult sau mai puțin bune, în partida Pavlov—Șuteu negrul a efectuat mutarea cu totul inutilă a7—a6. În mod logic, urmînd modelul partidei Keres—Portisch, maestrul Pavlov ar fi putut fără îndoială să obțină în puține mutări un avantaj decisiv, mai ales că este de presupus că el cunoștea această partidă (altfel n-ar fi jucat întreaga variantă). În loc de aceasta, Pavlov a jucat 14.Ng5 f6 15.Nh4 Ne5 16.Te1 Nd7 17.Dd2 Te8 18.f4 N:d4 19.C:d4 Cf5 20.Nf2 C:d4 21.N:d4 după care, bineînțeles nici nu poate fi vorba despre vreun avantaj al albului. Partida aceasta constituie un exemplu elocvent al inutilității cunoașterii variantelor de deschidere, dacă nu se cunosc ideile jocului de mijloc care urmează.

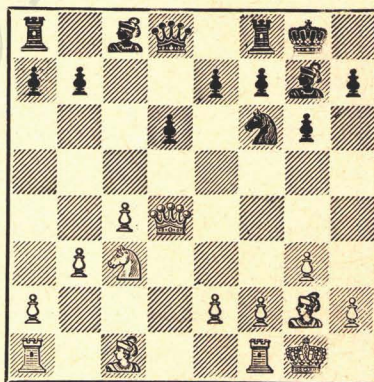
15. DESCHIDEREA ENGLEZĂ

M. Janata

Fl. Gheorghiu

(Partida a IV-a)

1.Cf3 g6 2.c4 c5 3.g3 Ng7 4.Ng2 Cc6 5.Cc3 Cf6 (În a 2-a partidă a meciului, jucată cu aceeași deschidere, am adoptat o altă schemă de joc: 5...Tb8 6.d3 a6 7.Ne3 Cd4 8.Dc1 Dd6 9.Tb1 Ng4 10.b4 N:f3 11.e:f3 Cf6 12.f4 Cd7 13.0—0 0—0 14.a3 Dc7 15.Te1 e6, cu poziție pe deplin satisfăcătoare) 6.d4 c:d4 7.C:d4 0—0 8.0—0 C:d4 9.D:d4 d6 10.b3!? (Probabil cea mai bună continuare în această poziție. Alte continuări, 10.Ng5 h6 sau 10.Ne3 Cg4, nu dau nimic albului. După mutarea din text, s-a ajuns la o poziție asemănătoare cu aceea din partida Korcinoi—Parma, meci U.R.S.S.—R.S.F.I., 1963, în care s-a jucat: 1.c4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.g3 C:d4 6.D:d4 d6 7.Ng2 g6 8.b3 Ng7 9.Nb2 0—0 10.0—0 Dc7 11.Cc3 Ne6 12.Tf1 Tfc8 13.a4 Dd7 14.Dd2 Tab8 15.a5 Nh3, cu poziție satisfăcătoare pentru negru. În partida de față însă, negrul poate forța remiza pe cale combinativă; vezi diagrama)

10...d5! 11.c:d5 (Forțat; altfel urmează 11...Ce4, cu avantaj clar pentru negru) 11...C:d5 12.D:d5 N:c3 13.Nh6 D:d5 14.N:d5 N:a1 15.N:f8 R:8 16.N:a1 Tb8 17.Tc1 Re8 18.f4 e6 19.Nf3 Rd8 20.Rf2 b6 21.e4 Na6 22.Re3 Tb7 23.e5 Td7 24.Nc4 Tc7 25.Td1+ (Poate era mai bine 25.T:c7 R:c7 26.g4, după care însă negrul păstrează destule resurse) 25...Re7 26.Td4 Nb5 27.Tb1 Tc5 28.Td4 Tc1 29.a4 Nd7 (La 29...Ne6? 30.Rd2 și negrul pierde) 30.Rd2 Tc7 31.Nd3 f6!? (Din punct de vedere strategic, aceasta este o mutare necorespunzătoare, deo rece se slăbește cîmpul e6) 32.Re3 f5 33.Nc4 Tc6 34.b4 h6 35.Nb5? Tc7 (Schimbul turnurilor nu mai poate evita remiza) 36.Nc4 N:a4 37.b5 Td7 (În altă ocazie, fără asemenea miză, aș fi jucat 37...Tc5 38.Td6 N:b5 39.T:e6+ Rd7 40.Td6+ Rc7, cu șanse mai bune, se pare, pentru negru, dar eram hotărît să evit orice risc...) 38.T:d7+ R:d7 39.Rd2 Re7 și poziția complet egală, deși negrul are un pion în plus, s-a dat remiză.

Comentarii de Fl. Gheorghiu
maestru internațional

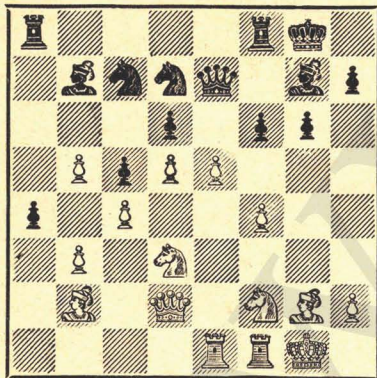
MECIUL FL. GHEORGHIU-M. JANATA

DE LA ALTE TURNEE

16. APĂRAREA BENONI

S. Gligorici J. Boey
Turneul zonal Enschede (Olanda)
1963

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 e5 4.Cc3 d5 5.e4 (Interesantă și bună în același timp este ideea lui Keres 5.g3 și după 5...g6 6.Nh3! Cbd7 7.Cf3 a6 8.0—0 Ng7 9.e4 0—0 10.Tel Ce3 11.Dd3 Cc7, negrul a intrat în poziție grea, Keres—Gheler, meci 1962) 5...Ne7 6.g3 0—0 7.Ng2 Ce8 8.Cge2 Ng5 9.f4? Nh6? (Fără motive deosebite, negrul nu joacă consecvent la ideea deschiderii alese, îndeosebi după 9.f4?! care nu constituie cel mai bun răspuns. Trebuia 9...e:f4 și acum dacă 10.N:f4, atunci 10...N:f4 11.C:f4 De7, cu poziție bună, iar dacă la 9...e:f4 albul răspundea 10.g:f4, atunci 10...Nh4+ 11.Cg3 f5!, cu poziție pe deplin corespunzătoare) 10.0—0 (La 10.f:e5, putea urma 10...N:c1 11.C:c1 d:e5 12.Cd3 Cd7 și 13...Cd6, după care negrul nu are de ce să se teamă) 10...Cd7 11.b3 a6 12.a4 g6 13.Dc2 Cg7 14.Nb2 f6? (O mutare pasivă. Trebuia încercat 14...f5!) 15.Tae1 De7 16.Cc1 a5 17.Cd3 b6 18.Nc1 (Jucând în deschidere pasiv, negrul a dat posibilitatea albului să-și regroupeze piesele pentru deschiderea centrului, ideea principală a planului albului) 18...e:f4 (Se amenința 19.f:e5 N:c1 20.e:d6) 19.g:f4 Nb7 20.Cd1 Ce8 21.Cf2 Ng7 22.Nb2 Cc7 23.Dd2 (Nu mergea direct 23.e5, din cauza 23...f:e5 24.f:e5 d:e5 25.d6 Dg5!) 23...b5 (În poziție grea, negrul încearcă, cu prețul unui pion, deschiderea flancului damei) 24.a:b5 a4 25.e5! (După ce a pregătit cu minuțiozitate această spargere, albul găsește momentul propice pentru a o realiza în condiții optime. Vezi diagrama) 25...f:e5 26.f:e5

Dh4 (Dacă 26... a:b3, atunci 27.e:d6 D:d6 28.N:g7 R:g7 29.Ce4, cu poziție clar câștigată pentru alb) 27.e:d6 N:b2 C:b2 28.Ce8 29.Te4 Dd8 30.C:a4 C:d6 31.Tf4 Cf5 32.Ce4 De7 33.Cg3 Cd4 34.d6 (Poziția albului este câștigată și în „mîinile” marelui maestru Gligorici, realizarea câștigului nu-i dă decât o chestiune de timp) A mai urmat: 34...D:d6 35.T:d4 T:f1+ 36.C:f1 c:d4 37.N:b7 Tf8 38.Nd5+ Rg7 39.D:d4+ Ce5 40.Cc5 Df6 41.Ce6+ Rh8 42.Cd2 Te8 43.Df2 T:e6 44.N:e6 D:e6 45.Df8+ Dg8 46.Df6+ și negrul a cedat.

Günsberger în partida cu Soos a ales o continuare din varianta Taimanov, considerată de teorie ca mai slabă: 1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Cc3 De7 6.Ne3 a6 7.Ne2 Cf6 8.0—0 (Mai tare este considerat 8.a3 pentru a preveni următoarea legare) 8...Nb4 9.Ca4! Nd6! (9...C:e4? 10.C:c6 D:c6 11.Cb6 Tb8 12.Dd4 Nf8 13.Nf3 d5 14.c4) 10.C:c6 b:c6 11.f4 (În partida Kot—Taimanov, Camp. URSS 1961, s-a jucat 11.Cb6 Tb8 12.C:c8 T:c8 13.N:a6 Ta8 14.Nd3 N:h2+ 15.Rh1 Nf4 16.Dd2 N:e3 17.D:e3 De5 18.c3 Dg4 și negrul a obținut avantaj. Ideea de a da pionul e4 în locul pionului h2 constituie o încercare de îmbunătățire a jocului alb) 11...C:e4 12.Cb6 Tb8 13.C:c8 T:c8 14.Dd4 Cf6 15.N:a6 Tb8 (vezi diagrama 17) Poziția aceasta este greu de apreciat. Albul este mai bine dezvoltat, are perechea de nebuni și o majoritate de pioni pe aripa damei care poate deveni periculoasă. Negrul are contrajoc în centru. Continuarea partidei nu ne permite să tragem o concluzie asupra șanselor celor două părți, deoarece Günsberger a jucat fără un plan bine precizat (aceeași greșală ca și a lui Pavlov în partida cu Șuteu) și după 16.Tfd1 Ne7 17.Ne2 0—0 18.c4 c5 19.Dd2 d5 20.c:d5 C:d5 21.b3? c4! a intrat în dezavantaj.

Este interesant că ideea sacrificării pionului e4 a fost aplicată într-o altă formă în câteva partide recent jucate în URSS. În loc de 10.C:c6, s-a jucat 10.g3! După 10...C:e4 poate urma 11.Nf3 Cf6 12.C:c6 b:c6 13.Cb6 Nb7 (13...Tb8 14.Cc4 urmat de 15.Nf4) 14.C:a8 N:a8 15.Dd3 cu avantaj pentru alb (Șmit—Korelov, semi-finala camp. URSS, 1963). Dacă negrul nu ia imediat la e4, atunci după 10...Ne7 11.C:c6 b:c6 12.Nb6 Db8 13.f4 C:e4 14.Nd4 0—0 15.Nd3 f5 16.Te1 d5 17.c4 c5 18.Ne5 Db7 19.c:d5 e:d5 20.Tc1 albul are inițiativa pentru pionul sacrificat (Kliavin—Cikovani, spartakiada URSS, 1963).

Intrecerea finală

În atletism, în cursele de demi-fond învinge de obicei acela care în ultima parte a întrecerii, la intrarea în linia dreaptă, mai păstrează suficientă energie pentru a ataca puternic și a-și domina adversarii mai oboșiți. Prin analogie și în concursurile de șah pe parcursul ultimelor runde, de obicei în ultima treime a turneului, un rol foarte important îl joacă rezerva de forțe fizice și morale de care mai dispun jucătorii, rezervă care le influențează decisiv comportarea. În ajunul rundei a 13-a, cu care s-a început „linia dreaptă” a campionatului republican, pachetul de

Poziția după 13...0—0

Poziția după 15...Tb8

Poziția finală: remiză

jucători din fruntea clasamentului era atât de strîns încît era de așteptat o luptă dramatică pentru titlu, mai ales că mai rămăseseră de jucat câteva partide decisive. Într-adevăr, deși Ghișescu se menținea pe primul loc cu 8½ puncte, pe spațiul unui singur punct se aflau masași nu mai puțin de cinci jucători (Radovici și Ciocîltea 8, Stanciu, Nacu și Soos 7½).

În practică însă singurul concurent efectiv al lui Ghișescu în lupta pentru titlu a fost Ciocîltea. Soos și Nacu au manifestat semne de oboseală și din ultimele șapte partide n-au mai putut realiza decât 3 puncte (sub 50%) ieșind astfel total din cursă, iar Radovici a manifestat o neașteptată apatie, încheind concursul cu o serie de șase remize, între care și în partidele decisive cu Ciocîltea și mai ales cu Ghișescu. Credem că Radovici trebuie să fie destul de nemulțumit de această ultimă partidă pe care câștigînd-o ar fi ajuns în fruntea clasamentului.

S-a jucat o variantă bine cunoscută a variantei Najdorf: 1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 C:f6 5.Cc3 a6 6.Ng6 e6 7.f4 Ne7 8.Df3 De7 9.0—0—0 Cbd7 10.g4 b5 11.a3 Nb7 12.N:f6 C:f6 13.g5 Cd7 14.h4 (Într-o partidă Gligorici—Fischer, turneul candidaților 1959, s-a jucat aci 14.Nh3 0—0—0 15.f5 cu un joc complicat, în care negrul nu este lipsit de resurse. Păcat că Radovici nu a cunoscut întărirea lui Tal din partida cu Gligorici, Moscova 1963 — 15.N:e6! f:e6 16.C:e6 De4 17.Cd5 N:d5 18.e:d5 Rb7 19.b3 De8 20.Td3 Cb6 21.Tc3 și aybul a câștigat strălucit). Mutarea 14.h4 a fost jucată într-o partidă Gligorici—Bertok, camp. Iugoslaviei 1960.

14...Cb6 (Bertok a jucat 14...0—0—0 și după 15.Nh3 Rb8 16.f5 e5 17.f6! g:f6 18.Cf5 Cb6 19.C:e7 D:e7 20.g:f6 De7 21.Thg1 Dc5! a reușit să se apere) 15.f5 e5 16.Cb3 0—0—0 17.Rb1 Rb8 18.f6 g:f6 19.g:f6 Nf8 20.Nh3 Tg8 21.Nf5 h6 22.Nh7 Th8 23.Nf5 (Vezi diagrama 18). În această poziție albul a repetat mutările (Tg8, Nh7, Nf5, etc) și partida s-a dat remiză.

O decizie de acest fel nu poate fi condamnată deoarece comentatorul nu se află în posesia tuturor factorilor, în special a celor psihologici care au determinat-o. Ceea ce putem spune însă este că în această poziție plină de posibilități de luptă, șansele albului sînt incontestabil mai bune (propunem, de exemplu, continuarea Cc1, cu amenințarea Cla2—b4 și ocuparea cîmpului d5, plan împotriva căruia nu este ușor de găsit un contra-joc suficient) și — coeterum censeo — pentru a cîștiga un titlu de campion trebuie să lupți.

Odată scăpată această ocazie, Radovici a încetat să mai lupte deși păstra încă șanse excelente (ceea ce fără îndoială a constituit o tactică greșită) și n-a mai constituit nici o primejdie pentru lider.

Lupta între Ghițescu și Ciocîltea a continuat „crescendo” pînă la penultima rundă. Ciocîltea l-a învins pe Stanciu în runda a 14-a, îndepărtîndu-l astfel la două puncte de primul clasat și scoîndu-l practic din întrecerea pentru titlu. Cine putea să bănuiască în acel moment că Stanciu avea să realizeze 4½ puncte din ultimele 5 partide și că înfrîngerea lui cu Ciocîltea a avut o importanță cu mult mai mare decît se părea în momentul desfășurării ei!

Momentul culminant al luptei pentru titlul de campion a avut loc în penultima rundă în care Ghițescu, avînd 12 puncte, urma să joace cu albul cu Dr. Troianescu, iar Ciocîltea (11½ puncte) înfrunta cu negrul pe Reicher. Radovici, cu 11 puncte și avînd de jucat cu albul cu Șutiman, păstra și el șanse foarte bune. Partida centrală a acestei runde și probabil cea mai emoționantă a campionatului, a fost aceea dintre Ghițescu și Troianescu. În revenire de formă, Troianescu s-a străduit să facă „zile grele” adversarului său și în bună măsură a reușit, dar la momentul decisiv a făcut o greșeală neașteptată și a pierdut.

Cum Ciocîltea nu l-a putut depăși pe Reicher, iar Radovici și-a făcut obișnuita remisă cu Șutiman, în mod practic întrecerea sportivă pentru titlul de campion s-a încheiat cu această penultimă rundă. În atmosfera pașnică la ultimele runde, singura partidă care a reținut atenția spectatorilor a fost cea dintre Alexandrescu și Stanciu, care s-au luptat „corp la corp” mult timp după ce toate celelalte partide se terminaseră, încheind într-o notă de frumoasă sportivitate campionatul.

„Glorie învingătorilor”, „onoare învinșilor”

Astfel, maestrul internațional Theodor Ghițescu a devenit pentru prima oară campion republican. După ce am parcurs cu ochi critic cele 190 de partide ale campionatului, comparînd și alegînd ceea ce ni s-a părut mai interesant pentru acest articol, putem afirma cu toată convingerea că acest succes este cu totul meritat. Ghițescu a reușit în acest concurs să pună în valoare calitățile sale principale: buna pregătire și spiritul de luptă (despre talent nu vorbim, el constituînd o condiție sine qua non) dominînd terenul de la început pînă la sfîrșit cu siguranță și autoritate. Sperăm că echilibrul și constanța pe care a arătat-o se vor menține și amplifica la viitoarele competiții, în special internaționale care-i stau în față.

Înainte de a încheia acest articol, cîteva cuvinte despre ceilalți învingători și învinși. Maestrul internațional Victor Ciocîltea a jucat mai bine decît anul trecut, dar nu la maximum posibilităților sale. Constanța rezultatelor pe care le obține în ultimul timp ne îndreptățește să-i cerem un mic efort suplimentar (dacă vrea să ajungă mare maestru!).

Traian Stanciu a constituit surpriza plăcută a acestui campionat. Luptînd curajos de-a lungul întregului concurs, el a îndeplinit norma de maestru al sportului, cîștigînd în același timp cel mai mare număr de partide (9, la fel cu Ghițescu) și s-a impus în rîndurile celor mai buni jucători ai țării.

Despre maestrul Corvin Radovici am amîntit și mai înainte în cadrul articolului. El a jucat excelent în acest campionat, demonstrînd că este un jucător complet, cu un fin simț pozițional. Cu un mic efort de voință în ultima fază a concursului, rezultatul său ar fi putut fi incontestabil mai bun. Credem că cele spuse chiar de el însuși la sfîrșitul campionatului, anume că rezultate într-adevăr mari nu se pot obține decît dacă felul propus este înalt și greu de atins rezumă într-un fin spirit auto-critic greșeala făcută și problema pe care o are de rezolvat.

Distanțați la 1½ puncte de primii patru clasafi și masați pe interval de un punct găsim o serie de jucători fruntași, care au realizat peste 50% din puncte. Dintre ei trebuie relevat Nacu, care a obținut o notă de maestru. Soos a jucat pe linia ultimelor sale rezultate, fără a marca vreun progres, în timp ce Pavlov n-a mai prezentat siguranța de anul trecut. Neamțu, Mititelu și Botez au jucat bine, corect și mai ales prudent (cîștigînd toți trei împreună abia cu o partidă mai mult decît Stanciu!).

În partea inferioară a tabelului găsim multe nume cunoscute ale șahului românesc, ceea ce — deși pe respectivii nu poate să-i bucure — constituie totuși un semn cert de creștere a nivelului șahului nostru. Cum bine spunea Dr. Toianescu, a trecut timpul cînd putea cîștiga serii de partide într-un campionat republican. Acum o astfel de performanță este practic imposibilă (Ghițescu și Stanciu au cîștigat maximum cîte 3 partide consecutive). Totuși, „veteranii” au jucat frumos arătînd în multe partide vechea forță și mai ales arătînd o sportivitate și un spirit combativ care trebuie să constituie un exemplu.

Un ultim cuvînt de laudă trebuie adresat corpului de arbitri (tov. Moldoveanu, Anghel, Cristescu, Nicoară) care au asigurat concursului o bună desfășurare din toate punctele de vedere.

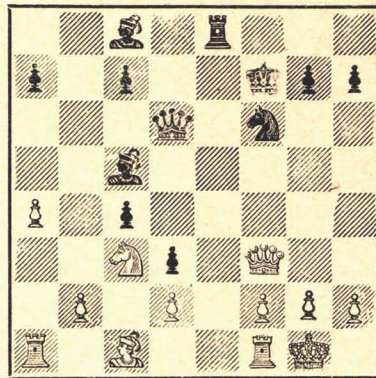
17. APĂRAREA CELOR DOI CAI

Eruinenberg

A. Nicolau

Amsterdam, 1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.Cg5 d5 5.e:d5 b5 (Una din variantele mai puțin cunoscute, care dau naștere la poziții tăioase, în care aprecierea pozițiilor ce survin nu este deloc ușoară) 6.Nf1 Cd4 7.c3 C:d5 8.C:f7! (Fără îndoială, o mutare interesantă dar nu cea mai tare și pe de altă parte și riscantă. Trebuia jucat aici 8.Ce4 și după 8...Ce6! 9.d4 e:d4 10.N:b5+ Nd7 11.N:d7+ D:d7 12.0—0 d:c3 13.C:c3, poziția este aproximativ egală, Ciocîltea-Minev, Praga 1954) 8...R:f7 9.c:d4 e:d4 10.Df3+ Cf6! (Negrul adoptă cel mai corect plan de joc, cunoscut din partida Semenenko—Porfiliev, 1947) 11.D:a8 (După 11.N:b5 urma 11...Ne6 12.0—0 Tb8, cu compensație suficientă pentru pionul sacrificial, Estrin—Ghilman, 1947) 11...Nc5 12.Nc4+ (Albul se decide să rămînă numai cu o calitate în plus, pentru a feri regele alb rămas în centru fără apărări suficiente de atacul negrului. După 12.N:b5, negrul ar fi continuat cu 12...Te8+! 13.Rf1 Na6 14.Nc6 De7 15.g3 N:b5+ 16.D:b5 De4 17.Dc4+ Rg6 18.Rg1 Df3 19.Df1 d3, ca în partida Semenenko—Porfiliev, în care albul a cedat) 12...b:c4 13.0—0 Te8 14.a4 Dd6 15.Df3 d3! (Cu un avantaj de dezvoltare considerabil pentru o calitate, poziția negrului este cîștigată. Problema care se pune este modul în care negrul trebuie să demonstreze acest lucru. Vezi diagrama)

16.Cc3 Ng4! 17.Dg3 D:g3 18.h:g3 Ne2 19.Te1 (Dacă albul ar fi jucat acum 19.b3, înapoiind calitatea, cu 19...N:f1 20.R:f1 Cg4 negrul decidea repede partida în favoarea sa) 19...Cg4 20.Cd1 N:d1 21.T:d1 C:f2 22.Tf1 Rg6 23.b3 (Nici o speranță pentru echilibrarea partidei nu dădea 22.T:f2, unde după 22...Te1+ 23.Rh2 N:f2 24.b4 Nd4! 25.Tb1 c3! 26.d:c3 Ne3 27.N:e3 Tb1, pentru cîștig, negrul nu avea nici o problemă.

A mai urmat: 23...Cg4+ e4 Rh1 Te5 și în fața matului imparabil albul a cedat. O frumoasă miniatură, care-i face cîinste campioanei R.P.R.

Comentarii de V. Ciocîltea

DE LA ALTE TURNEE

Activitatea sahistă în țară

HIGIENA (Cluj)—HIGIENA (Tg. Mureș): 7-1

Întilnirile amicale între reprezentativele asociațiilor sportive au fost totdeauna un bun prilej de propagandă pentru jocul de șah și de verificare a posibilităților acestor echipe. Din păcate, asemenea întilniri sînt încă rare, semn că în numeroase secții de șah inițiativa și spiritul de organizare lasă de dorit.

Iată însă și un exemplu pozitiv. În cursul lunii noiembrie 1963 s-a desfășurat la Cluj meciul de șah dintre reprezentativele cooperativei „Higiena” din localitate și a celeia din Tg. Mureș. Echipele au fost formate din câte 8 jucători.

Mai bine pregătiți, șahiștii cooperativei clujene au obținut o victorie categorică. Printre rezultatele individuale mai importante, notăm: E. Fülöp—T. Kosztóni 1—0, F. Varga—I. Maroszi 1—0, S. Killin—I. Gazda 1—0 (primii jucători sînt din Cluj). Singurul punct al sahiștilor din Tg. Mureș a fost realizat de F. Major în partida sa cu A. Almași.

CUPA CELOR 4 ORAȘE

Una dintre cele mai importante competiții șahiste din țară, al cărei caracter a devenit de mult tradițional, este desigur „Cupa celor 4 orașe, ajunsă acum la a XI-a sa ediție. După cum se știe, la această competiție participă reprezentativele orașelor Arad, Cluj, Oradea și Satu Mare, formate din câte 5 jucători și 1 jucătoare. Anul acesta, Clujul a fost gazda întrecerii, reușind, ca de obicei, să-i asigure cele mai bune condiții de desfășurare.

	1	2	3	4
1 Arad	●	5	2½	4 11½
2 Oradea	1	●	5	5 11
3 Cluj	3½	1	●	4 8½
4 Satu Mare	2	1	2	● 5

Arădenii, mai omogeni și mai constanți în comportare, au cucerit o frumoasă victorie, după ce în prima rundă trebuiseră să plece steagul în fața sahiștilor clujeni. Soarta Cupei s-a decis în ultima rundă, cînd reprezentativa Clujului, situată pînă atunci pe primul loc, a fost înfrîntă la un scor neașteptat de echipa orădeană, pierzînd dintr-odată două locuri în clasament, în timp ce Aradul întrecea comod reprezentativa orașului Satu Mare.

Cel mai bun rezultat individual l-a obținut studentul Carol Drozd din Cluj, victorios în toate cele 3 partide jucate. Bine au mai jucat maestrul B. Soos, proaspăt transferat la Cluj și Kertész din Arad, ambii realizînd câte 2 puncte din 2 posibile.

Ca și în alți ani, competiția s-a bucurat de mult interes din partea iubitorilor șahuului din orașul Cluj.

Dr. Victor Malcoci
correspondent

ACTIVITATE SUSTINUTĂ LA „VOINȚA” (Ploiești)

Luna trecută s-au încheiat aici întrecerile din etapa pe asociație din cadrul ediției 1964 a campionatului republican masculin de șah. Au participat 30 de sahiști, repartizați în 4 grupe. Jucătorii clasati pe primele locuri așteaptă acum cu nerăbdare să-și încerce mai departe șansele în optimile de finală care vor începe curînd la Ploiești.

Un merit al secției de șah a acestei asociații sportive îl constituie organizarea unui turneu al cărui scop este îmbunătățirea clasificărilor sportive ale jucătorilor săi. Cele mai bune rezultate le-au obținut sahiștii de categoria I-a, Gh. Niculescu și A. Milașovici.

Remarcabilă este viața sahistă ce se desfășoară la filiala nevăzătorilor. Membrii filialei au la dispoziție o sală înzestrată cu șahuri speciale, unde zilnic, la încheierea programului de lucru, își dispută partidele sau urmăresc lecțiile predate de instructorul voluntar Gh. Niculescu. Printre ultimile materiale prezentate în cadrul acestor lecții sînt acelea referitoare la teoria finalurilor și la unele variante ale Partidei spaniole.

SURDO-MUTII PLOIEȘTENI INVINȘI DE CEI DIN IASI

Printre pasionații șahuului întîlnim din ce în ce mai des și pe cei lipsiți de darul vorbirii. În câteva orașe ale țării se organizează cu regularitate competiții șahiste pentru această categorie de oameni ai muncii.

De curînd, o asemenea întrecere a adus față în față reprezentativele mixte ale orașelor Iași și Ploiești. Echipele au fost formate din câte 2 băieți și 2 fete. În primul tur al întîlnirii, ieșenii, jucînd în orașul propriu, au cîștigat cu scorul de 3½—½ (2 din punctele învingătorilor au fost realizate numai de fete). Revansa, disputată la Ploiești, a confirmat superioritatea celor din Iași, cîștigători de data aceasta cu scorul de 3—1.

I. Oprescu
correspondent

ȘAHUL ARE MULȚI PRIETENI LA COMBINATUL POLIGRAFIC DIN BUCUREȘTI

De la alegerea noului președinte al secției de șah, Tov. I. Stavrache, șahul și-a cucerit numeroși noi simpatizanți în această importantă întreprindere bucuresteană. Zilnic, frumoasa sală a clubului întreprinderii este marțora disputelor înverșunate pe tabla cu pătrate albe și negre. De curînd, într-un cadru fes-

tiv, s-a dat startul în Spartachiada de iarnă a tineretului. O echipă a asociației sportive își încercă șansele în faza raională a campionatului republican.

Mult interes a stîrnit simultanul de șah dat aici de maestra internațională Elisabeta Polihroniade. Cunoscuta noastră jucătoare a avut de înfruntat 22 sahiști, dar numărul celor care ar fi vrut să-și verifice forțele în această întrecere a fost cu mult mai mare. Simultanista a cîștigat 18 din partidele jucate, a remizat 1, cu G. Ștefănescu de la secția mecanică și a pierdut 3, la: N. Ștefănescu (mașini plane), M. Apostolescu (administrativ) și H. Heller (contabilitate).

N. Tokacek
correspondent

CAMPIONAT DE CASĂ LA „ÎNȚEPINDEREA POLIGRAFICĂ” TIMIȘOARA

Șahul este unul din sporturile îndrăgite de mulți salariați ai întreprinderii poligrafice din Timișoara. La diferitele concursuri inițiate de către consiliul orașenesc UCFS, secția de șah a asociației sportive a întreprinderii a fost prezentă totdeauna cu un lot puternic de jucători. Locul III obținut la ediția de anul trecut a „Campionatului celor 111 echipe” este edificator.

În vederea viitoarelor întreceri pe echipe ce se vor desfășura la Timișoara, în cadrul asociației sportive a întreprinderii s-a organizat un campionat de casă, care a înfruntat un număr mare de participanți. După 11 săptămîni de întreceri, au fost selecționați jucătorii care, împărțiți în 2 echipe, vor reprezenta asociația în concursurile anului 1964.

Printre cei mai valoroși sahiști din întreprinderea poligrafică din Timișoara s-au dovedit Fr. Negele, R. Farkas, E. Slezacek, I. Varga, T. Guină și alții.

Stan Ion
correspondent

FLORIN GHEORGHIU ÎN MIJLOCUL SAHIȘTILOR PLOIEȘTENI

Orașul în care proaspătul campion mondial de juniori și maestru emerit al sportului a făcut primii pași în șah a ținut să-l sărbătorească pe Florin Gheorghe în mod deosebit. Printre altele, el a fost invitat de către colegiul regional de avocați să susțină un simultan la 22 mese, organizat în holul Palatului Justiției din localitate.

După câteva ore de joc, cu toate eforturile făcute, toți partenerii simultanului au trebuit să se recunoască învinși.

ȘAHmagazin

Eroi literari și jocul de șah (II)

Bălcescu... și prietenii săi

Pasionat șabist, prezent adeseori între spectatorii care urmăreau cu încordare aventurile de pe tablele de demonstrație din sălile de concurs, Camil Petrescu a lăsat măturii deosebit de interesante cu privire la dragostea pentru șah a marelui democrat-revoluționar Nicolae Bălcescu. Ampla documentare la care a recurs pentru a scrie drăma istorică „Bălcescu” și, ulterior romanul „Un om între oameni” — cu care arta scriitorului a atins culmi dintre cele mai înalte — i-a îngăduit să cunoască multilateral personalitatea complexă a înflăcăratului patriot pașoptist. Din scrisori și din alte surse, Camil Petrescu a aflat și de pasiunea pentru nobilul joc pe 64 de cimpuri, pe care o semnală, ca un argument convingător, în introducerea articolului „Șabul — recreație intelectuală”, publicat în anul 1949 în „Revista Română de Șah”: „În citeva rinduri în decurs de un an — arată el — Bălcescu cere stăruitor prietenilor săi să-i expedieze în grabă jocul de șah pe care-l lăsase să i-l repare la Viena. Pînă la urmă aproape că se supără de atîta întîrziere. Se pare că era de o calitate deosebită, poate abanos cu fildeș, după cum reiese din aceste scrisori și poate avea și motive personale să țină atît de mult la el. Oricum — trage concluzia autorul „Patului lui Procut” — este probabil că era un jucător pasionat, ca de altfel mai toți prietenii săi, ca aproape toți intelectualii epocii, înainte de inventarea drumului de fier și a telefonului”.

LA LUMINA SFEȘNICELOR BOGAT CIZELATE...

Atunci, în epoca de înflorire a romantismului — explică scriitorul — era un semn de mare distincție intelectuală să petreci lungile serii de iarnă de la fară jucînd șah. Mari scriitori, mari personalități își petreceau timpul jucînd șah la lumina sfeșnicelor bogat cizelate, luptînd, totodată, cu adversarii și prin corespondență. Ar mai fi de adăugat că la sfîrșitul primei jumătăți a secolului trecut șabul cucerește poziții serioase în rîndurile intelectualilor tineri din principalele românești, familiile boierilor vîrstnici, cu spirit conservator, nu agreau acest joc. În „lașii și locuitorii lui în 1840”, Alecu Russo, cu care Bălcescu a fost în strînsă legătură — nota critic: „La noi nu este viață publică. Sfera plăcerilor e foarte mărginită iarna și fără nici o urmare în vremea verii. Boierii cei bătrîni, în afară de tribunal, de partidă de wist și de macaua prea iubită, la care își ruinează familiile, mîngîindu-și cu plăcere bă-

bile lungi, iar cei tineri răsucindu-și mustața, sînt nuli pentru societate”. Interesul pentru șah al lui Russo, confirmă de altfel cele scrise de

soare — scoate mobila din cameră pentru a-și rîndui atît cărțile cumpărate cu plata în aur de la librăria neamț Winterhalter, cît

canapea de culoarea vinului, privind „din cînd în cînd la cei ce dăntuiau, deși el ar fi vrut să fie din nou sus, așa cum îi făgăduise Lu-

Mihail Sadoveanu jucînd șah cu Camil Petrescu, în picioare sculptorul Ion Jalea.

Camil Petrescu. În „Soveja”, ziarul unui exilat politic, descriind împrejurările în care a fost surghiunit în anul 1846, Alecu Russo povestește: „Vreo cîțiva prieteni mă așteptau cu o partidă de șah. Abia începusem partida, cînd deodată intră pe ușă aga... Sluga aduce ciubuce, dulceți; eu jucam mereu înainte; nu se întîmplă nici șah, nici mat; partida se sfîrșește printr-un crai despuat”. Iar după aceea a-l-a poftit la ministru, unde Russo avea să-și afle pedeapsa pentru că îndrăznise să satirizeze într-o comedie moravurile vremii...

ÎN MAHALAUA VISARIONULUI...

Să revenim însă la felul în care în opera lui Camil Petrescu se oglindește interesul pentru șah al lui Nicolae Bălcescu, la numeroasele mențiuni din piesă și, mai cu seamă, din romanul „Un om între oameni”.

... Ne aflăm în ulița din mahalaua Visarionului, unde se află locuința serdăresei Zinca, mama lui Bălcescu, necăjit de faptul că acesta — după ieșirea din inchi-

și cele vechi descoperite cu bucurie în podul casei.

Bălcescu e bolnav de plămîni și ceasurile nesfîrșite de studiu îngrijorează pe sora sa Tița.

— Ar trebui să te plimbi și tu puțin prin grădină — îi spunea ea. Toți pomii au ramurile încărcate cu fructe... Mai joacă puțin șah cu Arăpîlă. Ai văzut ce șah frumos de fildeș a căpătat mama pentru tine de la vorniceasa Ghica?

Dar cel ce a fost „un om între oameni” tace încăpățînat. El mai are nevoie de zece ani de viață ca să lupte pentru împlinirea năzuințelor sale și nu are timp acum pentru jocul preferat...

... În casa vornicului Iordache Florescu, din josul Podului Mogoșăiei, este o „soară” artistică a tineretului. Vin amatorii de literatură, muzică și danș, gata să aplaude și poeziile patriotice citite de Boliac și Grigore Alexandrescu. Este prezent și Bălcescu. În timp ce oaspeții se distrează, cîțiva dintre fruntașii „Frăției” se adună neobservați și discută treburi tainice.

Revenit în sala de danș, Bălcescu stă împreună cu Tița pe o

xișei, ca să joace șah cu Boliac, ori chiar cu ea, care oricum nu mai putea veni acum jos”.

... 1846. Bălcescu se afla la Paris, unde a venit de teama unor noi măsuri represive ale săpînirii. Loc obișnuit de întîlnire: cafeneaua „Régence”, în Piața Comediei Franceze, celebru loc de întîlnire a șabiștilor parizieni, unde, cu numai cîțiva ani înainte, se disputase un meci senzațional între Staunton și St. Aman.

La Régence, Bălcescu se întîlnea cu Arăpîlă, Alecu Goleșcu, Luxița. „Venind într-o luni după amiază, tot la „Régence” unde uneori juca și șah, Bălcescu era agitat, frenetic, exaltat”. Avea motive justificate:

„ — Lucica... am descoperit în sfîrșit portretul lui Mibai Viteazul cel adevărat... al lui Sadeler...”.

ÎN ZILELE FURTUNOASE ALE REVOLUȚIEI

Unul din capitolele romanului este chiar intitulat „Jocul de șah”. Înapoiat de la ședința guvernului

vremelnicesc, din care face parte ca secretar, Bălcescu s-a trîntit îmbrăcat pe sofa. Il vizitează Arăpila.

„Acum joacă șah amindoi, sub nukul din stînga casei, la masa cu picioare bătute în pămînt. Țița a așternut pe ea o față de brocart arămiu... Tabla de șah e mare, din lemn de abanos, cu încrustații albe, iar figurile sînt bogat lucrate din fildeş. E un dar primit de Zînea Bălcescu, anume pentru Nicu al ei, de la o mare boieroaică, pe care o vindecase de o boală de ochi.

Alecu Goleescu mută scurt tura de fildeş, care mingăia deștecele, dar se vede că nu-i e gîndul la joc :

— Așadar, n-a trecut nici o săptămînă și revoluția noastră a și

făcut o cotitură... Nu mai e ceea ce a fost.

Bălcescu, care joacă cu negrele, după ce a mutat și el, îl privește destul de ironic :

— Drept să-ți spun, asta nu mi se pare numai o cotitură... Mi-e teamă de mai rău... Comitetul cu puteri discreționare al „Frăției” este scos din guvern... înțelegi ? Se încruntă și se trudește să nu se mai gîndească decît la joc.

Alecu Goleacu, furios, trîntește nebulul de alb.

— Nu poate fi scos Bălcescu din guvern... Așa... după patru zile ... Nu poate fi zvirlită „Frăția”, în patru zile, la coș.

Prietenul lui parcă nu a auzit ; pare că e grozav de concentrat la joc. După un timp mută și adăugă

apoi, zîmbind cu privirea oblică, zeflemesitoare :

— Domnule, ne-am angajat să nu discutăm nimic înainte de a sfîrși partida... Atunci, hai mută !

... Bălcescu tace încăpățînat, apoi mută încet ținînd cîtuva timp calul între degete, cu mina ridicată.

— Scumpe Arăpila, ești mat ! Așa... Uite : șah ! Dar, hotărît, lui Alecu Goleacu nu-i arde de șah și Bălcescu încetează cu gluma : Ei, acum, pute-mi vorbi și îți spun limpede : Ce face Rosetti, verbos și „brouillon”, așa cum ți-am spus că e, nu mă interesează. Omul care a fost prin încrederea noastră ministru al Poliției într-un guvern revoluționar și n-a știut de fuga lui Bibescu, nici de alcătuirea noului guvern la metropolit acasă, făcîndu-ne

pe toți caraghioși, s-a dovedit un agitator găunos*.

... Au trecut doi ani. Revoluția a fost înfrîntă. În martie 1850, la Paris, într-o cameră modest mobilată, Bălcescu slăbit de boală, îngîndurat primește vizita lui Arăpila. N-au sosit încă galbenii promisi de Ghica, Bălcescu, cum ni-l arată Camil Petrescu în piesă, exclamă cu ciudă „De mi-ar fi trimis măcar șahul”.

Consemnările romancierului despre dragostea pentru jocul de șah a lui Bălcescu au și o înconșatabilă valoare din punct de vedere al istoricului șahului. Ele cduc informații bogate despre o perioadă care cuprinde încă multe pete albe în istoria mișcării șabiste în țara noastră.

U. Vătureanu

ȘAHUL PRIN CORESPONDENȚĂ

CAMPIONATUL REPUBLICAN DE ȘAH EDIȚIA a IV-a (1963—1966)

Rezultatele sferturilor de finală

Grupa 1 : S. Ellenbogen $4\frac{1}{2}$ puncte, D. Mănescu 4, T. Grigorescu $3\frac{1}{2}$, A. Paniș 2, V. Pricop 1, G. Puiu 0, S. Roznyak retras ; **Grupa a 2-a :** M. Steger 5, I. Radnai 4, V. Stancu, I. Pobner $3\frac{1}{2}$, B. Perl, C. Măzărceanu $1\frac{1}{2}$, N. Benzi 1 ; **Grupa a 3-a :** D. Arcanu, N. Cotea $5\frac{1}{2}$, C. Albișoru 4, R. Balogescu 2, D. Popescu 2, M. Pătrașcu 1, I. Ionulescu 0 ; **Grupa a 4-a :** A. Mitric $5\frac{1}{2}$, E. Iane, V. Olteanu $4\frac{1}{2}$, A. Gioranic, G. Butini 2, L. Crișan $1\frac{1}{2}$, O. Bjoza 0 ; **Grupa a 5-a :** G. Gîrlea, Fl. Popescu 5, S. Dona $4\frac{1}{2}$, P. Antonescu 3, I. Udrea $2\frac{1}{2}$, D. Băciu 1, V. Moldoveanu 0 ; **Grupa a 6-a :** F. Bartalis 6, V. Alexiu 5, S. Vocî 3, O. Mocuț, N. Stanciu $2\frac{1}{2}$, C. Prodan 1, V. Boncuț 0 ; **Grupa a 7-a :** M. Perianu $4\frac{1}{2}$, P. Franz 4, M. Weinberg $3\frac{1}{2}$, I. Butucaru 3, C. Tinică 2, C. Paraschiv 1, D. Vasi 0 ; **Grupa a 8-a :** I. Gaiu 5, Gh. Popescu $4\frac{1}{2}$, A. Stanciu 4, M. Dragomir $3\frac{1}{2}$, J. Ciachescu 3, B. Bacră 1, V. Lozinski 0 ; **Grupa a 9-a :** R. Freitag, T. Bută 5, Fl. Marinescu $3\frac{1}{2}$, A. Pancu 3, A. Rădulescu $2\frac{1}{2}$, G. Hașu 2, V. Cristian 0 ; **Grupa a 10-a :** T. Raiu, D. Eftimie, A. Bodi 5, I. Căldăraru 3, M. Daneti, C. Dumitrel 1, P. Badiuc 0 ; **Grupa a 11-a :** M. Topolog, I. Roșu, I. Papp $4\frac{1}{2}$, C. Tăranu 4, E. Sandu $2\frac{1}{2}$, S. Săndrei 1, W. Schatz 0 ; **Grupa a 12-a :** Albin Alexandrovici $5\frac{1}{2}$, D. Guțoi, V. Gorohov $4\frac{1}{2}$, M. Pătrășcoiu $3\frac{1}{2}$, V. Sănică 2, E. Ionașcu 1, G. Nicolau 0 ; **Grupa a 13-a :** I. Stîngu, Tr. Popescu 5, S. Hantoș $4\frac{1}{2}$, G. Moise 3, I. Ceară $2\frac{1}{2}$, M. Vlăduțoiu, V. Ghericociu $\frac{1}{2}$; **Grupa a 14-a :** M. Ostoin 6, C. Goagea 5, Val. Ionescu $3\frac{1}{2}$, Paula Pătrășcoiu 3, P. Ciobanu $1\frac{1}{2}$, L. Pașca 1, I. Thal 0 ; **Grupa a 15-a :** Adolf Alexandrovici 6, V. Lefter 5, Adr. Ionescu 4, A. Petrescu, N. Ionescu 2, C. Dragu 1, S. Ursache 0 ; **Grupa a 16-a :** I. Iacob 5, C. Beșteea, I. Constantinescu $4\frac{1}{2}$, F. Iuncu 4, T. Silaghi 2, D. Popa 1, I. Radu 0 ; **Grupa a 17-a :** G. Udrea 5, C. Trăistaru 4, G. Mateiaș $3\frac{1}{2}$, X. Racoce 3, V. Ardeleanu $2\frac{1}{2}$, G. Chiuaru 1, D. Bădilă 0 ; **Grupa a 18-a :** U. Friedberg $5\frac{1}{2}$, P. Bunea $4\frac{1}{2}$, M. Romin-daru, N. Moarcăș, I. Torceanu 2, C. Bădălu 1, M. Rădulescu 0 ; **Grupa a 19-a :** M. Răileanu $5\frac{1}{2}$, B. Cernega 5, M. Mîrea $4\frac{1}{2}$, G. Stan, C. Voicu 2, V. Schill 1, P. Popescu 0 ; **Grupa a 20-a :** T. Rîță $5\frac{1}{2}$, G. Nemeș 5, Maria Popescu $4\frac{1}{2}$, R. Duda 3, U. Bombu 2, M. Cotic 1, G. Filip 0 ; **Grupa a 21-a :** I. Juhasz $5\frac{1}{2}$, E. Grünberg 5, V. Mihut, P. Potoroacă $3\frac{1}{2}$, I. Enea 2, A. Berar 1, I. Cucuian 0 ; **Grupa a 22-a :** L. Farcaș 5, C. Moroianu $4\frac{1}{2}$, P. Georgescu, V.

Gheorghe 4, I. Ehrenwerth $2\frac{1}{2}$, V. Zaharia 1, A. Luchian 0 ; **Grupa a 23-a :** Z. Ilieș $5\frac{1}{2}$, L. Derdișan 5, I. Spiridon $4\frac{1}{2}$, D. Fogel 3, Z. Boscovici 2, D. Gioroiu 1, A. Mircescu 0 ; **Grupa a 24-a :** A. Ghilea, S. Nițoiu $5\frac{1}{2}$, A. Giurici 3, M. Glogojanu, V. Parasceac 2, I. Zaharia 1, I. Constantinescu 0 ; **Grupa a 25-a :** Ionescu Vornicu $5\frac{1}{2}$, R. Brînzei 5, M. Mocanu 4, C. Drăgan $2\frac{1}{2}$, E. Ciudin, D. Hoară 1, A. Rudac 1 ; **Grupa a 26-a :** G. Roșca $5\frac{1}{2}$, V. Breban, N. Georgescu 4, Leontina Vădășan 3, A. Dumitru 2, A. Mihailov $1\frac{1}{2}$, G. Petruse 0 ; **Grupa a 27-a :** Gh. Marin $5\frac{1}{2}$, L. Megyeri 5, A. Marin 4, C. Dumitrescu $3\frac{1}{2}$, C. Vădășan 2, E. Teșu 1, M. Burduja 0 ; **Grupa a 28-a :** C. Ciachir $4\frac{1}{2}$, S. Mustătea $2\frac{1}{2}$, T. Iliescu 2, V. Bizim, D. Constantin $1\frac{1}{2}$, C. Humă, V. Florian 1 punct.

R.P. ROMÎNĂ CONDUCE ÎN MECIUL CU R.S. CECOSLOVACĂ

În întîlnirea amicală de șah prin corespondență dintre reprezentativele R.P. Romîne și R.S. Cecoslovace s-au mai înregistrat următoarele rezultate: Botezatu—Hora $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Ștefanu—Bull $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Tocăniță—Batic 0—1, Szabo—Phillip $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Pichler — Brazda $1\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, Pall—Voitech 1—1, Rădulescu—Nun 1—0, Iancso—Gerndt $1\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$.

Cu partidele terminate anterior, echipa țării noastre conduce în prezent cu scorul de $9\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$. Pînă la încheierea meciului — 30 iulie, 1964 — mai sînt de jucat 34 partide, dintre care, cea mai mare parte au ajuns în faza finală.

18. PARTIDA ITALIANĂ

V. Malcoci N. Weinberg
Semifinalele celui de-al III-lea campionat
al R.P.R. prin corespondență

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 Cf6 5.d4 e4 6.0—0 (O mutare — pe cît se pare — nouă în această variantă) 6...d:c4 (Era mai prudent 6...d6 sau 6...d3, intrînd, prin intervertire de mutări, într-o variantă cunoscută. Acum rezultă o poziție asemănătoare cu aceea care rezultă din Gambitul nordic) 7.e5 c:b2? (Optimism exagerat ! Era ultima dată cînd se mai putea efectua mutarea eliberatoare d7—d5. După 7...d5 8.e:f6 d:c4 9.D:d8 C:d8 10.f:g7 Tg8 11.C:c3 T:g7 12.Nf4 Ce6 13.Tfe1 Nd7 ! 14.N:e7 Nc6, negrul mai are greutăți, dar și speranțe) 8.N:b2 Cg4 9.N:f7+ (O combinație tipică în astfel de poziții) 9...R:f7 10.Dd5+ Rf8 11.D:c5+ Dc7 12.Dc4 Dc6 13.Df4+ Rg8 14.Cg5 ! Dg6 ! 15.D:g4 h6 16.Dc4 D:g5 17.f4 (Albul continuă atacul precis și energic). 17...Dc7 18. Na3 Dc6 19.Cc3 b6 (Partida nu se mai poate salva. Totuși mai multă rezistență opunea

19...d6 20.e:d6 D:e4 21.C:e4 Nf5 22.Cg3 Nh7 23.d7+ ! R:d7 24.Tad1+ Re8 25.Tfe1+ Rf7 26.Td7+ etc.) 20.Cd5 Rd8 21.f5 ! (Combinația finală) 21...D:e5 22.Dh4+ și negrul cedează. Acum putea urma 22...g5 23.f:g5+ D:g5 24.D:g5 h:g5 25.g7, urmat de Tf8 cu câștig imediat.

Comentarii de D. Tepecanu

19. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Nun L. Rădulescu
Meciul de șah prin corespondență
R.P.R.—R.S.C., 1963

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 N:c6+ b:c6 6.d4 e:d4 7.C:d4 Nd7 8.c4 g6 9.0—0 Ng7 10.f4 c5 11.Cf3 Ce7 12.Cc3 0—0 13.Ne3 Tb8 ! 14.De2 Tb4 15.a3 (Acesta mutare slăbește poziția albului, dar ea este aproape forțată din cauza mutării anterioare a negrului) 15...Tb7 16.h3 Db8 17.Tab1 (La 17.Tf2 urma 17...T:b2 18.D:b2 D:b2 19.T:b2 N:c3, cu recîștigarea calității și a unui pion) 17...Te8 18.g4 f5 ! 19.e:f5 Cf5 ! 20.Nf2 (Albul nu poate bate la f5 din cauza 20...N:f5 cu câștig rapid) 20...Cd4 ! 21.N:d4 c:d4 22.Cd5 Tb3 23.Tf2 c6 24.Cb4 Tb3 25.Dd1 d5 26.c:d5 D:f4 27.d:c6 Ne6 28.Rg2 Ne5 ! și albul a cedat. La 29.C:e5 urmează 29...Dg3+ 30.Rf1 D:h3+ 31.Tg2 Dh1+ 32.Rf2 Tf8+ 33.Cf3 T:f3+ 34.D:f3 T:f3+ 35.R:f3 D:b1 și negrul câștigă.

Comentarii de C. Ștefanu

CATEGORII DE CLASIFICARE SPORTIVĂ PENTRU JUCĂTORII DE ȘAH PRIN CORESPONDENȚĂ

Începînd cu anul 1964, se vor acorda categoriile IV și V de clasificare sportivă și jucătorilor care au obținut normele regulamentare în concursurile de șah prin corespondență. Pentru obținerea înregistrării acestor categorii se dau următoarele amănunte :

— jucătorul care solicită înregistrarea unei categorii sportive trebuie să fie legitimat la o asociație sportivă afiliată la F.R. Șah ;

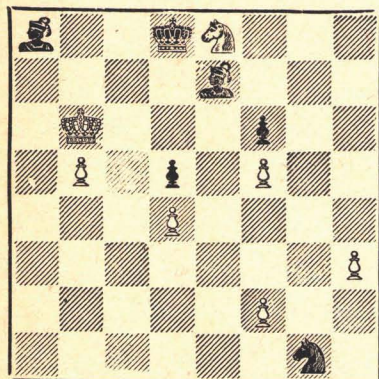
— pentru obținerea categoriei sportive este necesar ca într-un concurs cu cel puțin 7 jucători neclasificați să se obțină un punctaj minim de 15% pentru categoria a V-a și 60% pentru categoria a IV-a ;

— categoriile a V-a și a IV-a se acordă de consiliile UCFS raionale, pe baza următoarelor documente : diagrama cu rezultatele concursului, publicația din presa de specialitate (Revista de Șah, Sportul Popular, revista „Magazin” etc.), în care s-a înserat rezultatul concursului respectiv și carnetul de legitimare la F.R. Șah, pe care urmează să se înregistreze categoria sportivă acordată.

STUDII și PROBLEME

Arbitru: VL. PACHMAN-Praga

E. Ianos
Arad

500

Remiză

485 — F. S. Bondarenko (Rh7, Tf6, Nb2 Ph7/Rg7, Dh1, Cg4, P=3, g5, h6 — alb câștigă)
1.h8D+ R:h8 2.T:g6+! Rh7 3.Tg7+ Rh8 4.T:g5+ și albul va captura prin „morișcă” toate piesele negrului.

486 — S. Hacıkov (Rh7, Cb8, Pc2, h6/Rf7, Pa4, t4, c7 — alb câștigă)

1.Cc6! a3 2.C:b4 c5 3.Ca2 c4 4.c3! Rf8 5. Rg6 Rg8 6.Cb4 Rh8 7.Cc6 a2 8.Cc5 (d8) a1D 9.Cf7+ câștigă: 1...b3 2.c:b a:b (2...a3 3.Cb4 c5 4.Ca2) 3.Cc5+! Re6 4.Cd3 (c4) Rd5 5.Rg6 Rc4 6.Cb2+ Rc3 7.Ca4+ Rb4 8.h7 câștigă.

487 — S. Hacıkov (Rh1, Cc5, Pe2, h5/Rg3, Nc8, Pd7, h2 — alb câștigă)

1.Ce4+ (1.h6? d5!) 1...Rh3 (1...Rf4 2.Cd6) 2.Cg5+ Rg3 3.h6 Nb7+ 4.e4 Na6(?) 5.Cf3! Nd3 6.Cd2 câștigă. Dezlegătorul A. Sperdea a indicat însă o frumoasă apărare a negrului 4...d5! după care studiul devine insolubil.

DEZLEGĂRI

483 — A. P. Kuznetov (Rh7, Nb8, Pb5, g3/Rd4, Na2, Pa4, c4, d5 — alb câștigă).

1.Na7+ Rd3 2.b6 c3 3.b7 c2 4.Ne3 (1) R:c3 5.b8D c1D 6.Df4+. Cursă: J.Nd6? Nb1+! 2.Rh6 Nf5 3.t6 Nc8 4.g4 c3 5.g5 c2 6.Na3 c1D 7.N:c1 Rc5. Din nefericire, acest studiu suferă de dualuri, dintre care unul chiar la a doua mutare: 2.Nc5 (urmat de b5-b6).

489 — Gb. Telbis — Ra4, Na5, Cb7, Ch8, Pd3/Rc6, Pa7 d7, d4, h3 — alb câștigă).

1.Cd8+ Rd5 2.Cg6 h2 3.Nc7 (3.Ce7+? Re5! 4.Nc7+ d6 5.N:d6+ R:d6 6.Cf5+ Rd7! 7.Cg3 R:d8 remiză) 3...d6 4.Cf4+ Rc5 (4...Re5 5.Cf7+ Rf5 6. Ch5 Rg4 7.Cg3 câștigă) 5.Nb8! Rb6 (5...d5 6.Cf6+) 6.Cd5+ Rc5 (6...Ra6 7.Nc7) 7.Cf6! Rb6 8.Cd7+ Ra6 9.Nc7 h1D 10.Cb8 mat. Un studiu cu bogat conținut analitic. Mutările 2 și 3 pot fi intervertite, ceea ce este însă considerat un defect minor.

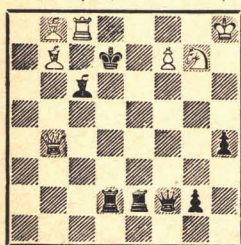
Probleme

Ultimele participări la concursul anual internațional pe 1963

Arbitri: { 2 mutări — Ing. A. F. IANOVIC — Sibiu
3 și mai multe mutări — GH. GOȘMAN — Țințari (reg. Brașov)
Feerie — A. FÖLDEAK — Budapesta

M. Stan

Gherăești (R.P. Română)

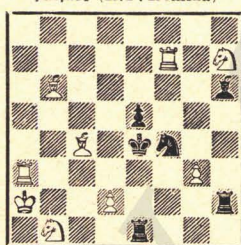

1690

2 ♚

G. Goșman

Țințari (R.P. Română)

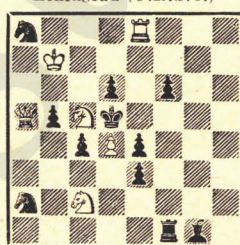

1691

2 ♚

I. Șușkov

Leningrad (U.R.S.S.)

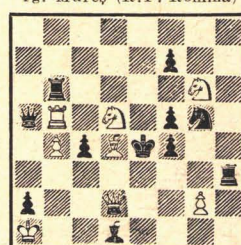

1692

♚ 2

N. Ionescu

Tg. Mureș (R.P. Română)

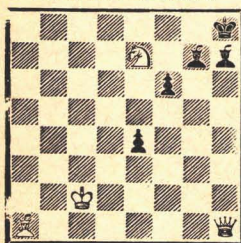

1693

2 ♚

N. Dimitrov

Varna (R.P. Bulgaria)

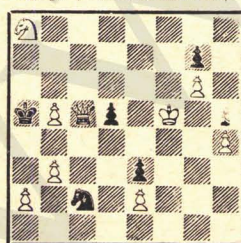

1694

3 ♚

F. Richter

Praga (R.S. Cehoslovacă)

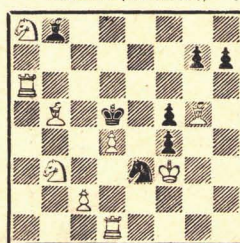

1695

3 ♚

A. Oresin

Saransk (U.R.S.S.)

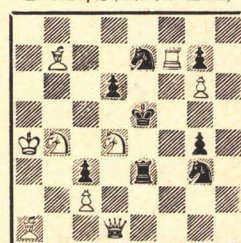

1696

3 ♚

M. Aschenazi

București (R.P. Română)

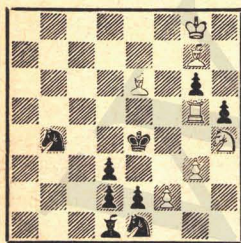

1697

3 ♚

A. F. Ianovici

Sibiu (R.P. Română)

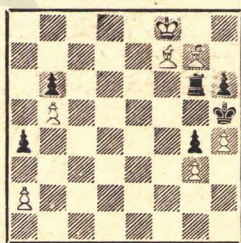

1698

3 ♚

A. Kakovin - N. Budkov

(U.R.S.S.)

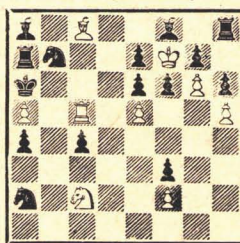

1699

6 ♚

A. Smogorjevski

Kiev (U.R.S.S.)

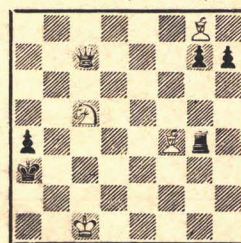

1700

38 ♚

V. Kopaev

Moscova (U.R.S.S.)

1701

Ajutor 2 ♚
2 soluții

DEZLEGĂRI

1646 — E. Rusenescu : A. 1.De7! (2.Cc3) Te5 (Ne4) 2.D:b7 (D:d6) mat. Cursa 1.g:f7 (2.De6) este respinsă de 1...Th6! În gemen, situația se inversează, soluția este 1.g:f7! cu variantele 1...Te5 (Ne4) 2.Dd3 (D:b5) mat, iar cursa 1.De7? este respinsă de 1...Th3!

1647 — E. Petrov : (cu un turn alb la h4) 1.Ct5! (2.Cc3) N:b5 (Cge2, Cce2) 2.Ce7 (Dh1, Db3) mat. Cursa 1.Dg4? este respinsă de 1...T:b4!

1648 — S. Voronov : 1.Te7! (2.Tf7+ și 3. Dg6 mat) Cd5 2.Na4 Cf6 (Cf4) 3.Cg7 (g4) mat; 1...Ce4 și 2.c5!; 1...Nd5 2.Th4!; 1...Ne4 2.Nf6! Spre regret, această frumoasă problemă are atit dubla soluție 1.Dh6! (2.Df6+), cit și 1.c5!

1649 — E. Petrov : 1.Nb4 (zugzwang) Re3 2.Dh2!; 1...Rd5 2.Dh7!; 1...Rf4 2.Nd2+;

1650 — P. Petkov : A. 1.Dc3 Tb6 2.Te3 Td6 mat; B. 1.Rd5 Tb3 2.Te6 Td3 mat. Intervertirea mutărilor negrului se evită grație poziției regelui alb la h1.

1651 — G. Goșman : 1. De5 Db7 2.f3 Ce4 mat. Dubla soluție 1.Re5 Dg6 Ce4 (f3) T:d5 mat. Autorul adaugă un pion negru la g5.

1652 — D. M. Bani : 1.Rh6 C:d7 2.Ng7 Cf6 3.Cd7 Nc1 mat.

1653 — E. Valtinș : 1.a1D c6 2.Rd6 R:f4 3.Dg7 Nd5 4.Dd7 c:d7 5.c5 d8D mat.

1654 — M. Stan : 1.Rh8! (zugzwang) Cursele 1.Rh7? și 1.D:d8? sint respinse de 1.D:g6+ și 1...Cd5!

1655 — V. Lider : 1.Th5! (zugzwang) Mutările turnurilor pe g3 și e5 constituie curse în care au căzut numeroși dezlegători : 1.Tgg3? Ce4!; 1.Tge5? Cf3!; 1.Teg3? Cf5!; 1.Tec5? Cg4!

1656 — P. Vătareșcu : 1.T:c4! (2.Tc5+) R:c4 (d:c4 N:c4) 2.Dc1+ (Rc3 De7) Problema se dezleagă însă și prin 1.Ra1! sau 1.Db1!

1657 — R. Zolokoșki : 1.Re3! (2.Cf2 mat) f4+ 2.Rd4! Cc6+ 3.Re4 (profitind de autoblocarea cimpului c6) Nf5+ 4.R:f4! (autointerfe-

rența liniei f) e5+ 5.Re3 urmat de 6.Cf2 mat. La 2...Ce6+ 3.Rc4! Nb5+ 4.Rb4 c5+ 5.Ra5. La 2...e5+ 3.Rc4 Ne6+ 4.Rc5! sau 2...c5+ 3.Rc4 Ne6+ 4.Rb5 Nd7+ 5.Rt6!

1658 — P. Petkov : A. 1.Rd6 Cc5 2.Tc6 Td7 mat; B. 1.Ta5 Ta6+ 2. Rb5 Tt6 mat; C. 1. Rb5 Cc3+ 2.Rb4 Ta4 mat. O miniatură bună, cu mături cameleon — ecoul!

1659 — F. Abdurahmanovici : Joc aparent : 1...N:a5+ 2. Re7 d8D mat. Soluția 1.Re7 d8N+ 2.Rf8 Nh6 mat. Curse tematice : 1.Re7 d8C 2.? N:a5 mat sau 1.Re7 d8T 2.? Ng5 mat. În joc aparent, soluție și curse sint posibile cele patru transformări pe cimpul d8!

1660 — D. Bani : A. 1.Cd5 g:f3 2.Cf4 Rb4 (tempo) 3.Dd5 Cg4 mat; B. 1.Dd5 g3 2.De4 R:b3 (tempo) 3.Cd5 Cd7 mat.

1661 — E. Valtinș : 1.Th2 Rd4 2.Ta2 Ce2 3.Ta6 C:c3 4.Tc6 Cb5 mat; B. 1.Rc7 Cf5 2.Td3 Re5 3.Td7 Cd6 4.Rd8 Ce6 mat.

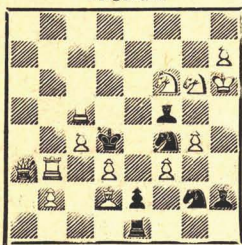
CONCURSURI INTERNAȚIONALE DE PROBLEME

Redacția revistei „Sahmatna Mist” organizează din inițiativa compozitorului bulgar P. Petkov un concurs tematic de compoziție pentru probleme în două mutări, tema avind următoarea definiție :

„O mutare indiferentă a unei figuri albe „A”, care crează o amenințare constantă, este respinsă de o mutare strict determinată a unei figuri negre „B”.

A doua încercare a figurii albe „A”, de astă dată pe un cimp determinat, este respinsă de mutarea indiferentă a figurai negre „B”, în timp ce la mutarea figurai „B” pe cimpul determinat urmează mat.

P. A. Petkov
Originală

În soluție, figura albă „A” mută din nou pe un cimp determinat iar la mutarea figurai „B” pe cimpul tematic urmează un mat nou” (ex. alăturat).

1.Cf6 oriunde (2.b8D) C:d3!

1.Cd5? Cf4 oriunde (1...C:d3

2.Nc3 mat). Soluția 1.Ce4! Cf4 oriunde (C:d3) 2.Td5 (T:d3) mat.

Se acordă trei premii în valoare de 30,25 și 20 leva. Lucrările urmează a fi trimise pe adresa : A. Maltschev Bd. Tolbuhin 18 Sofia, pină la data de 1 mai 1964. Jude : P. A. Petkov.

Revista „Magyar Sakkelet” invită compozitorii romini să participe la concursul internațional al revistei pe anul 1964 la următoarele secții : 2 mutări, 3 și mai multe mutări, studii și mături: ajutoare ortodoxe, fără figuri feerice. La fiecare secție se acordă trei premii. Lucrările se trimit pe adresa : Magyar Sakkelet, Budapesta 502, Postfach 52.

Federația maghiară de șah organizează un concurs internațional de studii netematic în memoria lui A. Havasi. Se acordă trei premii. Termen 30 aprilie 1964. Jude dr. J. Bán. Lucrările se trimit pe adresa : Magyar Sakkelet, Budapesta 502, Postfach 52.

TABLOUL DEZLEGĂTORILOR
pe trim. III. 1963

Numele dezlegătorilor	Total precedent	Nr. 7/1963			Nr. 8/1963			Nr. 9/1963			Total
		1963-41	1942-45	485-487	1946-49	1950-53	488	1954-57	1958-61	489	
Cruceanu Marius-Craiova	193	11	12	15	11	8	5	11	18	—	288
Szasz Tibor-Sf. Gheorghe	185	4	13	10	11	8	5	11	23	—	270
Sperdea Anton-Hunedoara	186	11	13	15	7	12	5	9	15	5	269
Teodoru Costin-Brașov	177	18	12	—	11	12	—	11	23	—	259
Nișescu Dan-București	178	5	12	10	10	12	—	9	23	—	259
Duță Badea-București	186	14	7	—	10	12	—	11	15	—	255
Oprea Ion-Lipova	180	8	10	10	10	8	—	11	19	—	206
Diaconu Viorel-Petroșani	119	4	10	5	8	8	—	7	21	3	185
Buran Nicolae-Cîmpeni	120	9	2	5	6	8	—	7	14	—	171
Banciu Mircea-Cluj	119	9	—	5	6	5	—	8	14	3	169
Butev E. și V.-U.R.S.S.	97	4	13	5	11	8	—	11	14	—	163
Ionescu Vornicu-București	102	7	10	—	8	5	—	7	18	—	157
Săpăra Benu-București	95	9	7	10	6	5	—	7	13	—	152
Ristea Gheorghe-București	110	5	8	13	—	—	—	6	15	—	157
Budkov N.-U.R.S.S.	83	11	13	—	7	8	—	11	15	—	148
Moisoiu Adrian-Tg. Mureș	83	9	6	13	—	—	—	—	—	—	111
Albișoru Constantin	72	5	1	13	8	5	—	—	—	—	104
Metanie Ioan-Bacău	53	—	—	10	5	8	—	5	20	—	101
Fain Isidor-București	44	11	—	10	11	—	5	11	—	—	87
Sataev I.-Leningrad	60	4	13	5	—	—	—	—	—	—	82
Bidulescu C.-București	59	4	2	5	4	3	—	3	—	—	81
Săsăran P. Nistru (Maramureș)	45	—	2	—	2	4	—	4	—	—	57
Fulla Anton-R. S. Cehoslovacă	—	—	—	—	12	8	—	12	19	—	51
Marinescu Doina-București	24	9	10	7	—	—	—	—	—	—	50
Moldoveanu Gabriel-București	—	8	12	10	8	5	5	—	—	—	43
Ehrenwerth Imre-Cluj	20	2	2	—	4	—	—	—	—	—	28
Florescu Alex.-Galați	15	2	10	—	—	—	—	—	—	—	27
Grosz Iosif-București	—	—	—	—	7	8	—	2	9	—	26
Paraschi Caliop-C. de Argeș	—	—	—	—	—	—	—	10	13	—	23
Lambă Stelian-Constanța	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Klein Gheorghe-Baia Mare	—	—	—	—	7	3	—	—	—	—	10

E R A T Ă

La problema A. F. Ianovici, locul 1 în campionatul R.P.R. 1962, publicată în nr. 11/1963, s-a plasat în plus o damă albă la b2;

Problema L. Bukovinski, locul 1 în campionatul R.P.R. 1962, secția ajutoare, are enunțul „Ajutor 3≡ (Nr. 11/1963);

Problema B. Avșarov, locul 1 la al 2-lea concurs sintetic de compoziție, are un cal negru la b2 (Nr. 12/1963);

La al 3-lea concurs sintetic de compoziție, publicat în Nr. 12/1963, ultima variantă are următorul enunț : 1...Cd5 2.Ca6 mat. Problema are deci 5 variante;

La clasamentul dezlegătorilor pe trimestrul II/1963, publicat în numărul 12/1963, trebuiesc făcute următoarele corectări : Cruceanu M. 193 puncte, Teodoru C. 177, Porceșcu A. 130, Ristea Gh. 110 și Sataev I. 60 puncte.

Comisia de probleme și studii din cadrul F.R. Șah anunță că, întrucât problema clasată pe locul II la campionatul R.P.R. de compoziție pe anul 1962, secția mături ajutoare, tema liberă, aparținând compozitorului S. Tban, are duble soluții, pe locul II se clasifică problema lui A. Nagy, care trece astfel pe locul III în clasamentul general al secției.

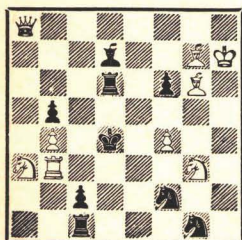
Dezvoltarea temelor Grimshaw și Novotny

Ideile cunoscute sub numele de Grimshaw și Novotny sînt printre cele mai vechi teme apărute în problemistica mondială și în același timp dintre cele mai dezvoltate, fiind mult exploatate de compozitorii clasici și moderni.

Aceste două teme sînt indiscutabil strîns legate una față de cealaltă. O mică diferență există prin aceea că în Novotny albul sacri-

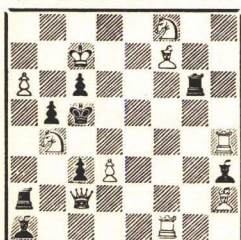
Trecînd asupra temei Novotny, exemplul VIII este cel mai corespunzător pentru a începe seria. Aici cei doi pioni f2 și g2 par foarte indicați să închidă paza celor patru cîmpuri de întîlnire ale tuburilor de orgă neagră, întrebarea fiind care din ei trebuie apucat și unde trebuie pus! Cursele și cheia sînt separate în mod foarte atrăgător, iar cîmpul de refugiu adaugă un joc plin de prospețime!

I. Percy Blake
Pr. 1 „The House” 1898

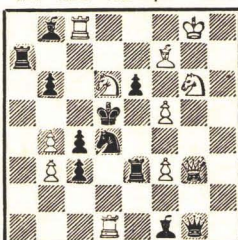
1.Nf7! (zugzwang) Tc6
(Te6, Nc6, Ne6) 2.Cc:b5
(Cf5 Da7 N:f6) mat.

II. Lev Loşinski
Menț. 1
„L. Italia Scacc.” 1930

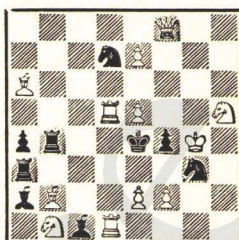
1.Tb1 (d4) Tb2 (Nb2, Ng4,
Tg4, Ne6, Te6) 2.D:c3
(Df2, Ng1, Ce6, Nd6, Cd7)
mat.

III. Tauw Hian Bwee
Pr. IV.
„S. Afr. Chesspl.” 1961

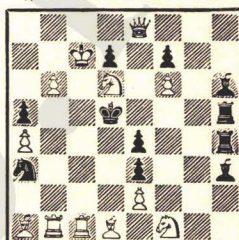
1.Cb5! (T:d4) Tc7 (Nc7,
Nd3, Td3, Ne5, Te5) 2.Ce7
(Dd6, C:c3, T:c4, N:e6,
Cf4) mat.

IV. Jan Hartong
„Sahovski Vj.” 1951

1.Nb7 (zugz.) Ne3 (Te3,
Tb3, Nb3, Nc4, Tc4) 2.f3
(D:f4, Tb5, Cc3, Td4,
Tc5) mat.

V. Comins Mansfield
Menț. onor.
„The Problemist” 1961

1.Tb3 (zugz.) Tb2?
(Nb2?, Nc3? Tc2? Nc2?
Tc3?)

fică o piesă pe cîmpul critic și astfel crează o amenințare dublă. Capturarea de nebul sau turn este efectivă numai pentru diferențierea maturilor.

Pînă acum ideile respective au produs deja multe exemple interesante, deși ele oferă mai puține posibilități ca multe alte teme. Articolul de față are principalul scop de a încerca să dea o ilustrare clară dezvoltării acestor teme.

Toate problemele redatate aici sînt realizate în formă de task, astfel că nu vom găsi decît o singură prezentare de fiecare gen și din fiecare temă în parte.

Diagrama 1 redă interferența mutuală dublă între un turn și un nebul negru, cunoscută în general sub numele de „patru miini peste tot”. Toate cele patru apărări tematice sînt aranjate în mod clar și dualurile, care deseori se găsesc în multe probleme de acest gen cu blocadă, sînt eliminate de o manieră foarte subtilă.

Problema II este, cred eu, singurul exemplu al unui anumit task: trei perechi de interferențe mutuale turn-nebul, adică ceea ce se numește „patru miini peste tot”, plus un extra Grimshaw. Ar fi posibil să se creeze de două ori „patru miini peste tot” într-o problemă directă în două mutări? Deși are de asemenea trei perechi de Grimshaw, problema III diferă oarecum de problema precedentă. Aici un turn interferează doi nebuni și un nebul două turnuri, în timp ce în precedentă un turn sau nebul interferează numai un nebul sau turn. Cu toate dificultățile de construcție, problema III este realizată satisfăcător, excedînd dualul după 1.Te2.

Problema IV, de asemenea un task, a fost realizată zece ani mai devreme, iar dificultățile de construcție sînt și aici subliniate de existența unui dual după 1...Tbb3, care pare de neînlăturat.

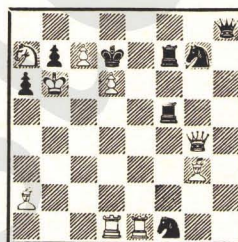
Cred că ultimele trei exemple trebuiesc considerate ca exemple ale unui super task: numărul maxim de posibilități de interferențe mutuale între turn-nebul într-o problemă directă în 2 mutări (3 perechi, totalizînd 6 maturi diferite). Nu trebuie să trecem cu vederea celebrele „tuburi de orgă” inventate de Samuel Lloyd, care a publicat pentru prima dată o problemă de acest gen în „Boston Gazette” 1859.

În problema V, autorul a reușit să creeze o concepție originală: tuburi de orgă albe și negre în aceeași problemă! Această blocadă completă este în mod paradoxal înfrumusețată de inutilul nebul din d1, fără de care însă problema ar fi lipsită de sens.

Problema VI este o altă frumoasă prezentare a tuburilor de orgă albe cu Grimshaw-uri albe în curse și soluție. Dificultățile de construcție au cauzat existența șahului fără răspuns de mat în poziția inițială în problema VII, defect care este din plin compensat de conținutul pe drept cuvînt formidabil: dublu Grimshaw cu maturi schimbate! Matul schimbat după 1...C:c5 dă acestui task multă finețe și după cîte cunosc acest task nu a mai fost realizat nici înainte și nici după aceea de vreun alt compozitor din lume.

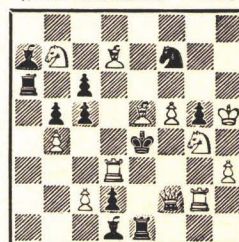
Problema IX are o concepție strălucită: trei Novotny diferite pe același cîmp! Trei piese albe au posibilitatea să distrugă paza cîmpului c6 de către turnul și nebulul negru. Fiecare crează o dublă amenințare diferită.

VI. Ing. V. Bartolovici
„Die Schwalbe” 1957

1.Ne5! (Da4) Te5?,
Nd5? Td5?

VII. Janos Kiss
Pr. 2
„Problemeblad” 1955

Joc ap.: 1...Tb6 (Nb6,
Te2 Ne2, C:c5) 2.C:c5
(N:c6 Df3, De3, Cd6) So-
luția: 1.D:c5!

Problema X este de asemenea un supertask: patru Novotny diferite, pe două cîmpuri. Două piese albe au posibilitate să închidă pe f7 și alte două pe g3, iar aceste patru mutări dau loc la patru perechi de amenințări Novotny.

Problema IX și X (două tipuri) sînt exemple de maximum de Novotny diferite, posibile în două mutări. Problema XI este o reușită combinație de Grimshaw și Novotny. În A. asistăm la Novotny pe d6 și Grimshaw pe c4 iar în B. situația se inversează: Novotny la c4, Grimshaw pe d6. O compoziție măiastră!

Un alt gen de combinație este realizat în diagrama XII. În jocul aparent avem un Grimshaw pe d3. Cheia se efectuează ca un Novotny (în amenințare), cu maturi schimbate. Maturile din jocul aparent revin ca replică a unor apărări negre noi: 1...Cd6 și 1...Nd6. Astfel, ideea este combinată cu „transferarea maturilor”, ca în tema Ruhl's

Sînt de părere că există încă multe alte exemple ale acestor teme, în special cu „patru miini peste tot”, dar aceasta ar implica un spațiu prea mare.

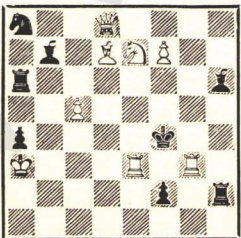
Traducere din revista „Problem” nr. 87—90/1963

VIII. Comins Mansfield
Pr. I.
„Die Schwalbe” 1956

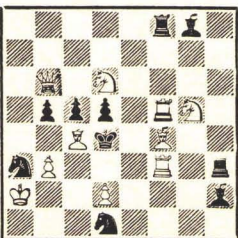
1.g3? Ce2!; 1.g4? Cf2!
1.f4?, e3! Soluția: 1.f3!

IX. W. Jørgensen
Pr. V
„Mem. Cigorin” 1950

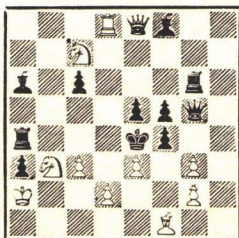
1.Nc6! Ng7!; 1.c6?
Nf8! Soluția: 1.Ce6!

X. Touw Hian Bwee
„Narodno Delo” 1962

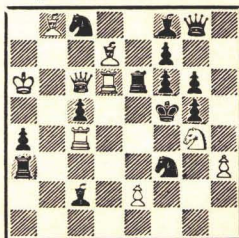
1.Cd7? C:c4!; 1.Tf7?
d:c4!; 1.Ng3? Cf2! So-
luția: 1.Tg3!

XI. F. Nanning
Pr. 1
„L'Echiquier” 1957

Gemen cu Tg6 la d6
A. 1.Td6! 1.c4!

XII. L. Szwedowski
Pr. 2
„Problemeblad” 1959

1.Td3!

Combinatii partide scurte

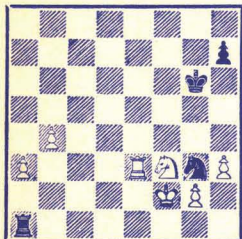
M. Nacu - Gh. Gavrilă II
Semifinalele campionatului
R.P.R. 1963

Z. Nagy II - C. Rotaru
Semifinalele campionatului
R.P.R. 1963

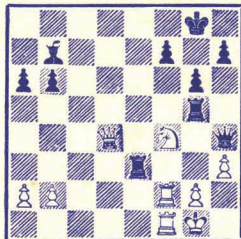
L. Tucă - Gh. Rotaru
Semifinalele campionatului
R.P.R. 1963

E. Sabo E. Nikitin
(R.P.R.) (U.R.S.S.)
Campionatul european
prin coresp., gr. Eu/H/118

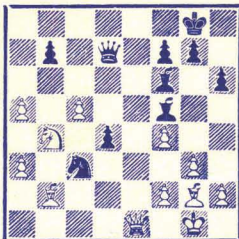
Fl. Gheorghiu - B. Kristjansson
Campionatul mondial
pentru juniori, 1963

1. Negrul la mutare, mai poate salva partida?

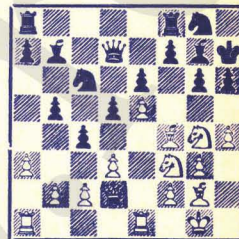
2. Ce jucați cu negrul?

3. Cum continuă negrul atacul?

4. Albul la mutare...

5. Albul mută și își asigură avantaj hotărâtor!

20. APĂRAREA SICILIANA
Puig Walther
Turneul Claire-Benedict,
Lucerna 1963

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.c3 Cf6 4.Nd3
(Cu scopul de a aduce nebulul la c2, susținând centrul, după care înaintarea d2-d4 câștigă în valoare) 4...C6 5.0-0 d5 6.e5 Cd7 7.Tel f6 8.c:f6 D:f6 9.Nb5 (Schimbarea de plan) 9...Nd6 10.d4 0-0 11.Ng5 Dg6 12.Nh4 (Era necesar 12N:c6 urmat de Cbd2) 12...cxd4 13.cxd4 (După aceasta albul pierde repede. Singura posibilitate de apărare era 13.C:d4 și dacă Dh6 atunci Ng3. Vezi diagrama)

13...T:f3! 14.N:c6 (Prea târziu. Nu merge 14.D:f3 din cauza 14...C:d4 15.Dd3 D:d3 16.N:d3 Cd5! 17.Nf1 Ce2 sau 17.Td1 C:d3 18.T:d3 Ce2) 14...Td5! 15.Dcl T:d4 16.N:d7 N:h2+! 17.Rh1 (17.R:h2 T:h4+ 18.Rg1 N:d7) 17...T:h4 și albul a cedat.

21. APĂRAREA PIRC-UFIMTEV
V. Crăciun I. Drăguț
Semifinalele campionatului Capitalei 1963

1.e4 d6 2.d4 Cf6 3.Nc4! c6 (După 3...C:c4 4.N:f7 R:f7 5.Dh5+, albul recâștigă figura, cu atac puternic) 4.Cc3 d5 5.e:d5 c:d5 6.Nd3 Cc6 7.Cge2 a6? (Mai bine era 7...Ng4) 8.0-0 e6 9.Ng5 h6 10.Nf4 Nd6 11.Dd2 Dc7 12.Ng3 Nd7 13.a3 0-0-0 14.b4 Ng3 15.f:g3 c5 (Albul a obținut poziție superioară; acum negrul întreține spargerea centrului, acțiune care îl va aduce însă în dezavantaj decisiv) 16.b5! (O foarte frumoasă contralovitură, care va pecetlui soarta negrului. Vezi diagrama) 16...C:d4 17.b:a6 C:e2+ 18.N:e2 d4? (Negrul nu a prevăzut următorul răspuns al albului, după care partida se încheie repede) 19.a7! Da5 20.Cb5!! (Poanta combinației:

dama albă nu poate fi luată din cauza 21.a8D+) 2...Da4 21.Db4 și negrul a cedat. O miniatură frumoasă care deși insuficient de corectă din punct de vedere teoretic, arată calitățile tactice ale nevăzătorului Viorel Crăciun, conducătorul albelor în această partidă.

22. APĂRAREA SCANDINAVA
G. Horst E. Sabo
(R.F.G.) (R.P.R.)
Campionatul european de șah
prin corespondență
Grupa Eu/H/118

1.e4 d5 2.e:d5 Cf6 3.Nb5+ Nd7 4.Nc4 b5! (O mutare utilă, care asigură o dezvoltare armonioasă a negrului) 5.Nb3 Ng4 6.f3?! (Albul joacă mecanic și va intra curând în poziție grea; era necesar 6.Cf3 C:d5 7.Cc3 C:c3 8.b:c3, cu șanse aproximativ egale) 6...Ne8! (Cheia întregului sistem ales de negru: nebulul va intra în joc prin cîmpul b7 și după recâștigarea pionului obține joc bun)

7.a4 b4 8.c4 c6! (O cursă: dacă 9.d:c6 atunci 9...C:c6, cu avantaj evident) 9.d4 c:d5 10.Ce2 c6 11.Ne3 Ne7 12.0-0 0-0 13.Cd2 Na6 14.Tc1 Cc6 15.Tel (Mai bine decât 15.c:d5 C:d5 16.N:d5 D:d5, după care albul nu poate aspira la mai mult decât joc egal. Dacă 16.T:c6 atunci 16...C:c3!) 15...Te8 16.c:d5 C:d5 17.N:d5 e:d5 (După 17...D:d5 18.Cf4, albul și-ar fi eliberat mai ușor jocul) 18.Cb3 Nf6 19.Cc5 Te8! (Apără indirect nebulul din a6 și crează amenințări pe coloana „e” care se vor dovedi în curând decisive) 20.Rf2 N:e2 21.T:c2 T:c3! (Cu aceasta, negrul trece la acțiuni hotărâtoare, îndepărtând una din principalele piese albe care mai contribuie la apărarea centrului, vezi diagrama)

22.T:c3 (Dacă 22.R:c3, atunci 22...N:d4+ 23.Rd2 N:b2 cu avantaj, iar la 23.Rd3 N:c5 24.T:c5 Ce5+) 22...Nd4 23.Re2 Dg5! (Cu dubla amenințare 24.D:e3+ sau D:g2) 24.Dg1 N:e3 25.D:e3 D:g2+ și albul a cedat.

SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

1. O poziție curioasă, în care avantajul material al albului se dovedește insuficient pentru câștig. A urmat: 1...Ch1+! 2.Re2 Cg3+ 3.Rd2 Cf1+ și acum albul a constatat că este obligat să se întoarcă la d2, pentru a nu risca pierderea partidei. Încercarea 4.Rd3 duce la pierdere evidentă, iar dacă 3.Rd3 (în loc de 3.Rd2), negrul poate juca 3...T:a3+ 4.Rd2(d4) și cu 4...Cf1+ (Cf4+) negrul câștigă.

2. Cu toată prezența pieselor grele în preajma sa, regele alb se găsește într-o poziție foarte expusă. Aceasta dă posibilitate negrului ca prin două sacrificii spectaculoase să încheie rapid partida. S-a jucat: 1...T:g2+!! 2.T:g2 (Altfel în loc de mutări) 2...T:h3! (Poanta combinației, pe care albul probabil nu a observat-o din timp; se amenință 3...Th1 mat) 3.C:h3 D:d4+ și după câteva mutări albul a cedat.

3. Albul are avantaj material, dar pionul negru de la d4, susținut ideal de perechea de nebuni, hotărăște repede soarta partidei: 1...d3! 2.N:c3 (Nu se vede o continuare mai bună pentru alb, de exemplu: 2.Dd2 Ce2+ 3.Rf1 N:b2 4.D:b2 d2! sau 2.Nc1 Ce2+ 3.Rf1 C:c1 2...N:c3 3.D:c3 d2 4.Nf3 d1D+ 5.N:d1 D:d1+ 6.Rg2 Ne4+ 7.f3 De2+ 8.Rh3 N:f3 și după o scurtă prelungire a rezistenței, albul a cedat.

4. Câștigul calității nu-l poate mulțumi pe alb, care are la dispoziție o combinație frumoasă, cu ajutorul căreia destramă repede poziția negrului: 1.T:h7+ D:h7 2.f7! Td8 3.C:g6+ (Poanta combinației) 3...Rg7 4.f8D+ T:f8 (Dama trebuie luată, altfel 5.Df6 mat) 5.Dh7+ R:h7 5.C:f8+ și albul recâștigă tot materialul sacrificat, cu avantaj decisiv.

5. Partida a depășit cu puțin faza de deschidere, dar campionul mondial de juniori sesizează posibilitatea unei decizii rapide. A urmat: 1.N:h6! f5? (Negrul subestimează forța atacului alb și nu se mulțumește cu pierderea unui singur pion: după 1...Ch6 2.D:h6+ N:h6 3.Cf6+ mai rămneau încă posibilități de rezistență) 2.e:f6 N:h6 (3...C:f6 4.N:g7 D:g7 5.Cg5+, urmat de 6.C:e6) 3.C:h6 C:h6 4.Cg5+ Rg8 5.C:e6 Cf7 6.Ce5! Dc8 7.C:b7 D:b7 8.N:d5 și cu această mutare care leagă dintr-o dată doi cai negri, albul și-a asigurat victoria. A mai urmat: 8...Rh7 9.Tc7! și negrul a cedat.

CITIȚI ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Mai multă grijă activității șahiste în rândurile tineretului.
- Variante moderne ale Apărării Grünfeld.
- Campionatul U.R.S.S. de șah pe anul 1963.
- Turneul internațional de la Hastings.
- Partide și finaluri: de la turneul internațional din Moscova 1963, de la campionatul U.R.S.S.
- Finaluri instructive.
- Activitatea șahistă în țară — Pentru juniori
- Șahul prin corespondență — Varietăți șahiste — Studii și probleme — Combinații partide scurte.